Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 18 (1425) A. 27:DE ÅRG. VANLIGA UPPLAGAN. LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

ILLUSTRERAD TIDNING
IDUN
GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 3 MAJ 1914

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.
BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

Sällskapet Lifbojen i Göteborg

FRIHERRINNAN HEDVIG LAGERBRING
SÄLLSKAPETS ORDF.

DET VAR EFTER DE SVÅRA HÖSTSTORMARNA ÅR 1911, hvarvid flera skeppsbrott med förluster af människolif inträffade rundt våra kuster, som damsällskapet Lifbojen, efter konstituerande sammanträde å residenset i Göteborg, bildades under ordförandeskap af länets för sjöfarten ständigt varmt intresserade landshöfdingska, friherrinnan Hedvig Lagerbring.

Sällskapet afsåg att genom en sammanslutning af svenska kvinnor lämna ekonomiskt stöd åt den frivilliga organisation för räddning af skeppsbrutna, som några år tidigare begynt sin välsignelserika verksamhet att förse våra farliga och för sjömännen ofta så ödesdigra kuster med nödig lifräddningsmateriel.

Det var hög tid att denna för Sverige så viktiga fråga fick sin behandling.

En karta, som S. S. R. S. (Svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutna) låter medfölja sin årsbok, anger den mängd strandningar, som under perioden 1881—1905 timat i våra farvatten och i omedelbar närhet af svenska fastlandet. Hvarje svart

FRÅN FÖRSÄLJNINGEN Å PALACE HOTELL

FRU BELL DICKSON
VICE ORDF.

punkt är ett fartyg, som förlist, och hvarje fartyg har betydt flera människolif. De svarta punkterna äro många, tätt, tätt, i flera hundratal sålla de sig likt korsen öfver en kyrkogård utefter våra västra och östra farleder och berätta en lång och gripande historia om fartyg, som förlist, och om besättningar, som blifvit borta. Att manskapet i så otaliga fall fått kämpa förgäfves för sina lif i närheten af de svenska stränder, som varit deras resas längtan och mål och blifvit deras undergång, har berott och beror ännu i dag på Sveriges oerhörda brist på nödig lifräddningsmateriel.

Emellertid har S. S. R. S. under sin sjuåriga verksamhet redan gjort en storartad insats för att afhjälpa dessa missförhållanden, som ställde Sverige s i s t bland jämförbara länder i fråga om sitt lifräddningsväsen. Åtta nya lifräddningsstationer äro, till statens förutvarande 13, anlagda af sällskapet, och lika många nya lifbåtar ha gått af stapeln, senast den utomordentliga motorlifbåten "Drottning Victoria", som förlagts till Grönhögens station å Oland.

Men ännu i våra dagar är endast en tredjedel af Sveriges kust försedd med lifräddningsmateriel, och för att inom en rimlig tidrymd få den länge brännande frågan löst har S. S. R. S. med vädjan om intresse och deltagande i dess omfattande värf äfven vändt sig till kvinnorna.

Denna vädjan, som i form af ett upprop gått ut öfver hela vårt land, har mångenstädes förklingat ohörd.

I Göteborg med dess stora sjöfartsförbindelser hade frågan, förklarligt nog, en gång väckt, de största förutsättningar att samla kvinnornas intresse omkring sig. Rent praktiskt voro de ju utestängda från möjligheten att deltaga i det offervilliga arbete, som i höststormarnas tid ofta i det tysta och obelönade utföres af vår kustbefolknings såväl män som kvinnor — men människokärleken, där den har mål, finner alltid väg.

Och så kastades kvinnornas Lifboj ut i det stora, frivilliga lifräddningsarbetet.

Göteborgs-Lifbojen, som hittills är den största i Sverige, räknande omkring 3—400 medlemmar, har på det mest eklatanta sätt visat att kvinnornas samverkan genom ekonomiskt bidrag till det frivilliga lifräddningsväsendet varit af allra största betydelse. Under en knappt mer än tvåårig verksamhet har detta damsällskap sålunda redan till S. S. R. S. kunnat öfverlämna en summa af c:a 17,000 kronor, hopsamlade genom årsafgifter och inkomst af de stora årliga vårfesterna med försäljning af medlemmarnas handarbetade och i öfrigt af utomstående intresserade skänkta saker.

Vår bild här ofvan visar en interiör från Lifbojens senaste vårförsäljning, som jämte en synnerligen lyckad fest gick af stapeln å Palace hotell under en mer än vanligt liflig tillslutning från allmänhetens sida.

Med uppehåll för sommarmånaderna och julhelgen äro Lifbojens medlemmar i verksamhet året rundt genom talrikt besökta sammanträden å Palace hotells sällskapsvåning. En outtröttlig medlem af sällskapets styrelse är dess sekreterare fru U l l a R i n m a n, som med hängifvet intresse för lifräddningssaken var en af de första, som tog initiativ till bildande af en Lifboj i Göteborg. Lifbojar finnas dessutom i Skanör, Båstad och Särdalen.

Det vackra resultat, som Göteborgs-Lifbojen kunnat uppvisa, låter förmoda att kvinnorna i öfriga kuststäder i vårt land skola taga initiativ till bildande af nya Lifbojar för att med sina bidrag stödja den frivilliga lifräddningsorganisationens dryga värf.

Detta värf hör framtiden till. Och att genom en Lifboj bidraga till dess snara förverkligande är att på ett angenämt sätt göra en insats i de goda gärningar, som våra lifbåtar i verksamhet en gång på alla punkter af våra kuster skola kunna utföra bland nödställda skeppsbrutna.

SIGNE LAGERLOW.

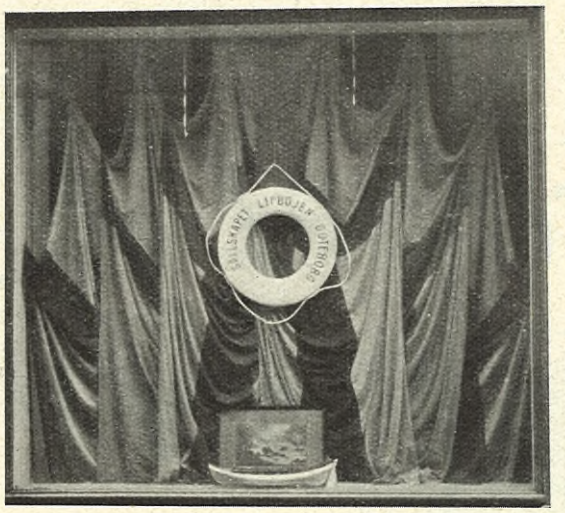

"Lifbojens" lifboj skänkt till sällskapet af grossh. E. Lithander.

"Kvinnorna och landet."

DEN POLITISKA LIFAKTIGHETen och det fosterländska intresset bland kvinnorna är i dessa dagar större än någonsin. Det ser ut som om de senare tidernas tilldragelser skulle gifvit väckelse åt de hittills passiva, samtidigt som de sporrat redan förut aktiva till ytterligare verksamhet. Nya upprop till Sveriges kvinnor att deltaga i det eller det arbetet i försvarets tjänst, eller i den politiska upplysningens, synas med korta mellanrum i tidningarna och initiativtagarna kunna snart meddela, att deras vädjan vunnit genklang. Så har t. ex. bildats S t o c k h o l m s k v i n n o r s l a n d s t o r m s f ö r e n i n g med uppgift att skaffa ändamålsenlig fältutrustning åt landstormsmännen, hvilka som bekant själfva svara för sin beklädnad, och vidare har initiativ tagits till bildande af e n r e s e r v k å r f ö r s j u k s k ö t e r s k o r, hvilka genom en tre månaders kurs på lasarett skulle skaffa sig den utbildning, som kan vara nödig för att vid krigstillfälle biträda Rödakorssystrarna. Båda dessa föreningar skola från hufvudstaden utsträckas till landsorten.

I den politiska upplysningens tjänst arbeta den nystartade föreningen F r i s i n n a d e k v i n n o r med styrelse i Stockholm och medlemmar öfver hela landet samt den nu senast startade sammanslutningen "K v i n n o r n a o c h l a n d e t". Den sistnämnda är bildad "i syfte att arbeta för fördjupandet af kvinnans politiska insikt" och har, som den i sitt upprop utlofvat, utan dröjsmål gripit sig verket an. När detta skrifves är nämligen föreningens första politiska upplysningskurs i full gång här i Stockholm. Emedan sammanslutningen icke tillhör något visst parti, är den upplysning, dessa kurser meddela, ordnad så, att representanter för de olika politiska partierna framlägga sina program för deltagarna. Dessutom föreläser doktor Lydia Wahlström om Statskunskap och docenten Hilma Borelius om Kvinnofrågorna och kvinnofrågan. Ett par upplysningsföredrag om landt- och sjöförsvaret äro också planerade. Denna kurs kommer att upprepas i juni och är då afsedd som instruktionskurs hufvudsakligen för deltagarinnor från landsorten. På detta sätt vill man söka råda bot på den okunnighet, som ännu finnes bland kvinnorna i politiska frågor och sålunda förbereda dem för deras uppgift i det politiska lifvet.

I sitt upprop förklarar sig den nya föreningen för följande grundläggande idéer: ett effektivt försvar enligt sakkunskapens oeftergifliga kraf, sociala reformer, kvinnans politiska rösträtt och kvinnoarbetets ekonomiska förbättring. Uppropet är undertecknadt: Maria Bergendahl, f. Strömbom, Eleonora Bruno, Anna Lenah Elgström-Collijn, Elsa Fock, Priscilla Frykholm, Eira Hellberg, Gertrud Holmer, Eveline Jonassohn, Elsie Mannerheim, f. Nordenfelt, Elisabeth Martin, f. Janse, Thyra v. Melsted, f. Giöbel, Mea Nordenfelt, Ellen Nordenstreng, Eva Nordenskjöld, f. Holmer, Andrea Svedberg, f. Andrén, Gerda Uddgren.

Anmälan om medlemskap sändes till Kvinnorna och landet, Vasagatan 3, Stockholm. Årsafgift 1 kr.

Att döma af dess start kommer föreningen att bli mycket lifaktig och att i sitt arbete, med sin upplysning nå många kvinnor. Och ju fler kvinnor, som bli politiskt intresserade och politiskt kunniga, dess starkare växer kravet på erkännandet af kvinnans medborgarskap.

En pristäfling för konstnärerna af ritstiftet.

Etthundra (100) kronor

i pris för

En genrebild ur svenskt hemlif.

Med detta ämne vädja vi till våra tecknare — det gäller utförandet af en teckning återgifvande en anslående svensk hemlifsscen från land eller stad. Formatet bör lämpa sig för en helsida i Idun, och beträffande framställningssättet, lämnas konstnären valet fritt mellan penntecknin och lavering.

Teckningarna, som skola vara försedda med påskriften IDUNS JULI-TÄFLING samt åtföljda af försegladt motto, innehållande artistens namn och adress, måste vara inlämnade till redaktionen af Idun s e n a s t d e n 1 n ä s t k o m m a n d e j u n i.

Stockholm den 1 maj 1914.

IDUNS REDAKTION.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 9.—
Halft år	» 3.50	Halft år	» 4.50
Kvartal	» 1.75	Kvartal	» 2.25
Månad	» 0.75	Månad	» 0.90

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästersamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03. Kl. 10—4.
Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02. Kl. 11—1.
Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 86 59. Allm. 43 04.

Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—6.
Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—6.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:
25 öre efter text. 30 öre å textsida. 20 % förhöjning för särsk. begärd plats.
Utländska annonser: 30 öre efter text. 35 öre å textsida. 20 % förh. för särsk. begärd plats.

Kvinnor och kläder.

Prisbelönad uppsats af ALMA VELANDER-PHILIP.

VÅR MAJTÄFLING OM "KVINNOR och kläder" vann, såsom kunde förutses, den feminina världens intresse i ganska hög grad. Bland de insända täflingsskrifterna har prisnämnden funnit sig mest tilltalad af den uppsats, hvars författarinna vid namnsedelns brytande befanns vara fru Alma Velander-Philip, Stockholm, och som därför tilldelas det utfästa priset 100 kronor.

När KONUNG SARDANAPALUS' favoritgemål i årtusendet närmast f. Kr. i det kgl. palatsets jungfrubur i Ninive svepte kring sig sin regnbågsskimrande och som fiskfjäll glimmande gördel, drefs hon af densamma lust och önskan, som i nådens år 1914 e. Kr. låter den europeiska kvinnan skruda sig i så mjukt och löst fallande och så litet döljande tygskynken som möjligt. Lusten att behaga. Tillsatt med en ljuflig droppe förhoppning att väcka afund och bli bemärkt — mer än de andra.

Är denna lusta af ondo?

Så lärde det gamla testamentets vise, några af dem, inte kung Salomo. Mot "klädedräktsdjäfvulen" sände medeltidens prästerskap ut bannbullor och bönesuckar, hvilket allt tycktes bekomma den fulingen ganska godt, ity att lyxen ständigt tilltog, och nya påhitt allt hastigare aflöste hvarann.

Djäfvulen grasserade lika framgångsrikt bland männen som bland kvinnorna, och det var först efter franska revolutionen som hans herravälde egentligen kom att inskränka sig till det svagare könet. Detta har i vår tid lockat riksdagstalare och tidningskåsörer till den tron, att först när kvinnan bortlägger "snörlif, löshår och för snäfva kjolar" varder hon mannens jämlike och förtjänt af politisk rösträtt. Det manliga förnuftets distanserande af det kvinnliga är då af ganska färskt datum. Ty föga anade väl 1300-talets feodalherrar, när de gravitetiskt och med möda klefvo kring i sina meterslånga snabelskor och besvansade sockertoppshufvor, att deras underlydande i vadmalsrockar och sandaler i själfva verket voro mera skickade att stifta lagar och styra land, och hvem skulle vågat draga i tvifvelsmål solkonungen Ludvig XIV:s suveränitet och härskarsnille på den grund, att hans peruk var större och varmare och obekvämare än någon annans!

Det sista århundradets män synas mena, att en bekväm, ful och fantasilös dräkt bäst motsvarar höga inre kvaliteter. Hos dem, inte hos kvinnorna. Kvinnan skall ge sin dräkt all den skönhet och omväxling i snitt och stoffer, som mannen afsagt sig. Hon är därvidlag ännu privilegierad: ett privilegium att sätta värde på. Ehuruväl det medför förpliktelser och bjuder på många falluckor och stötestenar.

Den moderna kvinnan ställer — bör åtminstone ställa — på sin garderob så många och så komplicerade fordringar, att hon mer än väl är i behof af någon speciell utbildning, estetisk och hygienisk, teoretisk och praktisk, som ger henne liksom en fast grund att bygga på, förlänar säkerhet att välja och vraka, att rida ut små modestormar, att bryta seden, om nån gång så skulle påfordras, men att icke släppa sina bestämda individuella önskemål.

Huru skall sådan kunskap kunna bibringas?

Genom införande på flickskoleschemat af ett nytt ämne: klädkunskap. Svårligen därför att det inte låter sig tänka att få lärarinnor kapabla för ett så sammansatt ämne och därför att eleverna sannolikt inte vore mogna för det.

Genom upprättandet af en "kvinnlig klädhögskola". Ja, hvarför inte, ifall en vacker dag tiden skulle befinnas mogen för en sådan. Och ett och annat tyder på att den dagen kanske inte skulle behöfva vara så alldeles aflägsen. Jo, det är den, svara somliga, oändligt aflägsen, ty så länge inte Modets välde knäckts, saknar kvinnan förutsättningarna att kunna få klä sig personligt, smakfullt, praktiskt! Det där är en gammal osanning, som moralisterna ha släpat omkring med i århundraden och som senast de hederliga "reformdräktkvinnorna" på 80-talet plockade upp. Kommer den satsen med i ett program, så är det dödfödt medsamma.

Behofvet af och längtan efter nyheter, förnyelse, omväxling ligger djupt i den mänskliga naturen och är ett med själfva lifvets väsen. På alla områden kommer det nytt, nytt, som väl hämtar näring ur det gamla, men som måste få den lefvande gnistan af oss själfva, om det skall bli till något. Konstverk, byggnader, möbler äro underkastade samma förvandlingens lag — benämnd med det något förnämligare ordet stil — och det är endast fullt logiskt, att kläderna, som förbrukas och måste ersättas fortare än något annat, uppvisa en mycket, mycket snabbare stilförändring än något annat. Först när modets hjul visar tendens att snurra alltför fort, och vi dras in i en hvirfvel, som är fördärflig både för ekonomien och för materialiernas äkthet och gedigenhet, så gäller det att hålla igen, med klokhet och måtta. Icke modet — detta franska spöke, som hvar höst och vår sticker upp sitt hufvud borta i de mest aflägsna små länder och lockar villiga och ovilliga in under sin spira — icke modet själft utan dess öfverdrifter och nervositet, utväxter och smaklösheter är det, som är af ondo.

En "klädedräkts-skola" (märk väl, inte en kläds ö m n a d s-skola bara), som önskade gripa in i själfva utvecklingen, göra en kulturell insats och aldrig slå sig till ro med lärarinnediplom och af kgl. maj:t fastställda kurser, den måste först och främst hålla sig à j o u r, i ständig och intim kontakt med yttervärlden, lära sina discipler att känsligt afläsa smakfluktuationerna, att följa dem — smidigt och till en viss gräns dirigera dem. Så långt möjligt.

Det möter f. ö. numera inga svårare hinder; sporten och kvinnans utträde i det praktiska lifvet ha brutit modets tyranni. Den enda stockholmska societetsdam, som på 1870-talet vågade uppträda utan tillstymmelse till den "prydnad" som hette "turnyr", dömdes allmänt, enligt samtidas vittnesbörd, moraliskt, om också icke juridiskt, för förargelseväckande beteende. Men den lilla fröken, som nu sätter på sig en kjol, i hvilken hon inte kan stiga ur en spårvagn, skall bara inte försöka att skjuta skulden på det stygga modet, hon har alls ingen annan ursäkt än sin egen brist på smak.

Som ett viktigt ämne i denna skola måste d r ä k t-h i s t o r i a ingå. "Studiet af modets dårskaper är ett af de intressantaste kapitlen i människans historia," skref gamle prof. Dietrichson. Ja, och inte dårskaperna endast. Dräkthistorien rymmer så mycket både på godt och ondt, berättar så förtroligt och intimt om forna tiders människor och deras väsen, ger så många värdefulla upplysningar och idéer att ta vara på och lägger löjets gissel på onatur och smaklösheter. Ger dessutom det rätta perspektivet och belysningen åt de tillfälliga modebuden af i går och i dag.

Hvad skulle man väl säga om den konstnär, den arkitekt, som utan att ha en aning om byggnadsstilarne ville anses fullärd. Han är otänkbar. Men hvarje kvinna, hvilken med de medel som stå henne till buds, lyckas att göra det bästa och mesta möjliga af sitt yttre, är en konstnär. Till det kan man visserligen inte uppfostra sig, men med kunskaper och god vilja kommer man sannolikt ett stycke på väg.

Ett ofantligt viktigt ting därvidlag är, att man f ö r s t å r a t t h a n d s k a s m e d t y g e r o c h s t o f f e r. Det är inte nog att man "vet precis hur man vill ha det", inte ens om man kan rita upp det på papperet, för sig själf eller sömmerskan. Den erfarne textilkonstnären vet, att det hjälper honom föga om han kan göra en vacker skiss, ifall han inte är tillräckligt förtrogen med materialier och tekniker för att in i minsta detalj fullfölja eller öfvervaka det praktiska utförandet. Kan han inte det, så måste han ha en teknisk medhjälpare, som också är ett stycke af en konstnär, men då blir det ofta dens personlighet, fullt så mycket som idégifvarens, som sätter sin prägel på verket. Den dam, som beställer på en förstklassig ateljé, behöfver endast ge mycket svaga antydningar om hvad hon vill ha, men de klänningar hon får därifrån bli sällan hennes i djupare bemärkelse, än att hon profvat och — låt oss hoppas det — betalt dem.

Det är ofantligt önskligt att den kvinnliga ungdomen lär sig att kunna f ö r f ä r d i g a sina kläder själf, men det är dock egentligen ett ekonomiskt spörsmål och icke själfva hufvudsaken. En bildad kvinna med handlag, fallenhet och öfning blir ljufligt oberoende och kan kanske godt mäta sig med en ordinär sömmerska, om det också kostar henne mera arbete, därför att hon inte ligger i som yrkesmänniskan. Men det finns kvinnor som, utan att vara ekonomiskt tvungna till det, alltid sy sina kläder själfva och som alltid äro hopplöst illa klädda. Under det andra, som aldrig ens försökt sig på att tota till en blus, med hjälp af en tekniskt drifven liten hemsömmerska och med klok och klar insikt om sin figurs och sitt ansiktes företräden och skavanker alltid äro utomordentligt väl klädda.

För öfrigt skulle det inte bli någon brist på ämnen på klädhögskolans schema. Där måste läras hygien och smak för hygienisk klädedräkt, hvilket inte behöfver vara detsamma som hängslade cheviotskjolar och viyellablusar.

Vidare k o n s t s ö m n a d, ädel, gedigen konstsömnadsteknik af skilda slag, som kunde hjälpa till att ge oss åter prydnadsbroderiets höga kultur och traditioner från tiden före 1800-talets förnedringsperiod.

Studiet af gamla äkta spetsar och spetsmönster från de yppersta "skolorna" måste väcka till lif ett fruktbart intresse för denna den noblaste och förnämligaste bland alla de prydnader, med hvilka dräkten kan smyckas. Finge vi en generation, som satte damm för den våg af tyskt fabrikskram, som ännu alltjämt väller in öfver oss, då vore Skånes och Vadstenas och Leksands och Rättviks och Mockfjärds spetsar och knypplingar räddade till en ny renässans.

Bland spetslärdomarne eller kanhända i "Materiallära" måste där prántas in, att en

KLÄDNINGAR till Kr. 3.50 per styck är väl billigt? Sänd Eder nerfläckade och oanvändbara klädning för kemisk tvätt och pressning till Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet.
Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN. Modernaste Finpappersbruk.
Specialitéer: Finare Post-, Skrif-, Kopie- och Tryckpapper samt kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

sak icke har värde eller kan appliceras hvar som helst endast därför att den är handgjord, s. k. ä k t a, utan att den dessutom och framför allt måste vara vacker och lämplig på sin plats. Den "sy-spets"-epidemi, som gick här i landet häromåret, visade svåra försyndelser därutinnan, att de gröfsta spetsar, användbara endast tillsammans med t. ex. mycket groft linne, gladeligen hängdes på aftontoaletter och fälldes in i salongsgardiner. Sådant tyder på brist på kultur, liksom det bristfälliga utförandet visade att det saknades handtverkets goda tradition.

Det kvinnliga handarbetet är inte så lätt som somliga tro: att man lär in en teknik på några veckor och slänger den om ett år eller två för att ta fatt på något nytt. Om en ung dam efter hvartannat kastar sig på hvitbroderi, hålsöm, knyppling, hedebo, sydd spets, schattérsöm, irländsk virkning o. s. v., så är det stor fara, att intet af det alltsammans får något verkligt värde. Se en gång på hvitbroderiet på våra gamla svenska allmogedräkter eller i våra mormödrars linneförråd, då förstår man hvad hvitbroderi egentligen är för något. Och af de venetianska spetsarna skall man lära hur sydd spets skall se ut för att vara ett konstverk; i Danmark skall man se hedebosöm; silkeschattér sådan små 1700-talsfröknar sydde dem i båge. Man måste minnas, att illa gjorda broderier och spetsar, liksom allt slags fuskverk inom prydnadsindustri och prydnadshandtverk, s a k n a r h v a r j e s p å r t i l l r a i s o n d'ê t r e.

Men detta och mera därtill, mycket vidare perspektiv och klarare preciserade önskemål än som kunnat rymmas på dessa rader, slumra i tiden. Enskilda kvinnor såväl som skolor gå redan i bräschen för dem, jordmånen är beredd, och det behöfs endast den rätte mannen — eller kvinnan — för att med ett genialt och praktiskt grepp föra dem ett långt stycke framåt. Ty, nutidskvinnans belackare må säga hvad de vilja, när kvinnan från sin hetsiga själfständighetskamp kommit öfver de första ton-årens slyngelfasoner och omogna påhitt, så skall kvinnligheten, lika starkt, men friare och medvetnare än någonsin förr manifestera sig, utåt som inåt, moraliskt, estetiskt och praktiskt.

Nämndemansmor i Trollhult.

UNDER DENNA benämning är fröken Nilla Florell, den pigga prästdottern från Södermanland, välkänd af Skansenbesökarne, som i Bollnässtugan lyssnat till hennes humoristiska berättelser och låtar, framförda med verklig komisk talang. Sedan Jöddes och Delsbostintans dagar på Skansen har konsten att berätta historier egentligen icke odlats däruppe förrän fröken Florell framgångsrikt ryckte in och fortsatte de lysande traditionerna. Hon står nu i begepp att under maj månad, tillsammans med den välkände lutsångaren herr Gunnar Bohman, företaga en turné genom Norrland, som helt säkert kommer att förskaffa hennes konst många nya vänner.

Anna Borgström 50 år.

GÅ NAMN ÄRO SÅ VÄLBEkanta inom Sveriges flickskolevärld som Anna Borgströms. Det är därför mångas tankar följa henne, då hon på årets Valborgsmässoafton firar sin halfsekelsfest.

Anna Borgström hör till dessa helhetsmänniskor, som omfatta sitt lifsvärf med en aldrig svikande intensitet. Dickens låter i en af sina julberättelser hufvudpersonen, mr Scrooge, gå omkring med "his own low temperature always about him", som förnimmes redan på afstånd och ej förfelar att utöfva sitt inflytande på alla dem, som komma i beröring med honom. Jag skulle vilja påstå, att Anna Borgström är en sådan där atmosfäromfluten personlighet, dock ej som mr Scrooge omgifven af ett kylande omhölje, som t. o. m. "iced his office in the dogdadys", utan af en värmekrets, hvars strålar tränga till ens hjärta t. o. m. i frostkalla dagar. Och beståndsdelarna i hennes atmosfär äro af säreget allmänmänsklig natur. Man kan ej vara tillsammans länge med Anna Borgström utan att få ett intryck af att hon hör till den grupp människor, som man skulle vilja kalla "mänsklighetens välgörare". Inte i ordets vanliga välgörenhetsbemärkelse utan i en långt djupare. Hennes lifs sträfvan är att göra sina medmänniskor lyckligare genom att nära det ädla hos dem, framlocka det bästa i deras väsen, med ett ord, utveckla deras personligheter till högsta möjliga idealitet. Förutom det rent personliga inflytande Anna Borgström utöfvar på sin omgifning äger hon djupa kunskaper på olika områden, särskildt det matematiska, rik pedagogisk erfarenhet och framstående organisationsförmåga. Häraf framgår, att hon är synnerligen väl rustad för den verksamhet, som hon sedan fem år utöfvar, nämligen som föreståndarinna för ett folkskolelärarinneseminarium. Då man på nära håll sett henne här fostra skaror af unga kvinnor för det viktiga kallet af folkets undervisare, blir man fullt öfvertygad om, att man träffat på en person, som kommit på sin rätta plats. Ty när det gäller utbildandet af lärarinnor, är det minst lika viktigt, synes det mig, att de blifvande uppfostrarinnorna komma under ledning af en starkt utpräglad, ädel personlighet som att de bibringas gediga kunskaper. Och båda dessa uppgifter kan Anna Borgström fylla. Det trettiotal unga flickor, som hvarje höst intagas på seminariet, komma från mycket olika hem. Många af dem ha ej rönt ett godt hems förfinande inflytande. Skaran verkar brokig ur hållningssynpunkt. Skåda samma skara ett år senare! Föreståndarinnans personliga inflytande har redan åstadkommit kraftig verkan; därom talar det målmedvetna, sansade uppträdandet hos de flesta af flickorna. Deras förtroende och tillgifvenhet för sin föreståndarinna är oinskränkt.

Som jag i början påpekade, är det emellertid inom folkskolans värld som Anna Borgströms namn är mest kändt. I tjugufem år har hon utöfvat verksamhet på dess område. Efter att ha genomgått Åhlinska skolan i Stockholm och utexaminerats från Kgl. Högre Lärarinneseminariet var hon lärarinna vid Risbergska skolan i Örebro åren 1884—1909 med undantag af läseåret 1906—07, då hon var föreståndarinna för Högre elementarskolan i Lund. Sedan h. t. 1909 är hon föreståndarinna för Göteborgs Kvinnliga Folkskoleseminarium vid Sigrid Rudebecks skola, hvilket det året grundades. Sitt varma intresse för flickskolan har hon därjämte ådagalagt genom affattandet af pedagogiska uppsatser i olika ämnen samt genom deltagandet i folkskolemöten, där hon hållit föredrag och tagit kraftig del i diskussionerna. Därjämte har Anna Borgström utgifvit läroböcker i geometri för realskolan, flickskolan och folkskolan.

Att hennes pedagogiska omdöme uppskattas, visas bland annat af att hon sistlidne höst var inkallad som sakkunnig vid utarbetande af nya seminariestadgar.

Anna Borgströms intresse för kvinnoutvecklingen berör ej blott skolans och seminariets område. Hon var varmt socialt intresserad. Så var hon under en tid ordförande i F. K. P. R:s afdelning i Örebro.

Helt visst äro de många, som på högtidsdagen bringa den aktade och afhållna femtio-åringen sin hyllning. Och alla vi, som känna henne, glädjas åt att se henne, obruten och handlingskraftig, midt i ett arbete, som hon skänker det intensiva intresse hon mera än de flesta är mäktig.

FRIDA HJERTBERG.

Lilla verandafrun.

En försommarsaga.

EN HÄRLIG MÅJDAG MED FRISK grönska och strålande sol sitta vi som vanligt på verandan och äta frukost. "Nej, hör, en trädgårdssångare! O, så roligt!" Jag riktigt hoppade till af glädje. "Undrar hvar han kan bo?" Det fingo vi snart se. Han hade kommit litet sent, och det blef ett undersökande af verandan, ett flygande hit och dit på tvärslåarna och till sist utvaldes ett hörn längst in på "hammarbandet", som den lärde herrn i huset sade, om nu Iduns läsare förstå, hvad det är — verandaherrskapet och jag ha lärt oss termen.

Byggandet gick litet hastigt och rafsigt, tyckte vi, det stack ut en pinne här och litet strån där — det måtte varit brådtom! Men så kom lilla frun och bättrade på redet med ett par stora bomullsmadrasser. Hvar fick hon dem ifrån? Det hviskades om, att hon hade huggit dem på apoteket snedt emot,

För hudens vård och ansiktets skönhet
CREME SIMON J. SIMON, PARIS.
Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.
K. ANDERSON
Hedersgåfvor egen tillverkning.
Speciella ritningar uppgöras gratis på anfordran
Praktkatalog, ringmått gratis.
KUNGL. HOFJUVELERARE.
JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 19—21.

för att renad bomull skulle det vara. — Man är väl inte alldeles okunnig om den moderna hygienen heller!

Innan man visste ordet af låg lilla frun, och sedan låg hon både länge och väl — dryga tre veckor. Å, hvad herrn i huset var öm om "lilla verandafrun", det var nästan så att "innerfrun" blef svartsjuk. Det första han gjorde, när han kom ner om mornarna, var att gå ut och se på henne, men jag följde allt med och frågade lika ifrigt som han: "Hur är det med lilla puttan i dag?" Då sträckte hon på halsen och såg på mig med stora vaksamma ögon. De ha sådana stora hufvuden och stora ögon de små grå fåglarna och sådana bestämda näbbar.

Hon fick ju lof att röra på sig litet ibland och ta sig en matbit, och så beslöt hon sig för att ta samma mattider som vi. Hon blef väl hungrig, när hon såg oss äta, och så tyckte hon väl vi kunde vakta under tiden. Men aldrig höll hon på så länge som vi — hur skulle det då gått med äggen? Ljudlöst flög hon in igen och lade sig, och där såg man den lilla runda hjässan och det stora öppna ögat — en rörande bild af trogen pliktuppfyllelse och moderskärlek.

En dag stormade det alldeles förfärligt, så att det lilla boet med den utstickande fula pinnen ruskade. Hur skulle det gå? Skulle det blåsa ned? Ut med stegen, medan hon var borta på sin lilla vift, och fort upp med ett par slåar till skydd. Husets herre klättrade upp och anbringade sakta och försiktigt ett par hvita bomullsband, ditklämda med häftstift. Stegen bars bort, och nu kunde hon få komma. Skulle hon bli rädd och afskräckt? Nej, visst inte, där låg hon igen, lugn och storögd. Och en vacker dag jag kom upp från trädgårdshållet satt maken på öfversta bandet och småpratade med henne. Det såg mycket hemtrefligt ut. Det blef riktigt nedsuttet till sist, bandet, och ännu mera användt blef det, sedan ungarna kommit ut.

I gamla päronträdet hade ett rödstjärtpar byggt det allra näpnaste lilla bo i hålet i stammen, och där hade jag iakttagit, hur det kom det ena lilla söta blågröna ägget efter det andra dag för dag, tills det blef sju stycken, prydligt ordnade i ring med ett i midten — och så låg lilla rödstjärtfrun. Och nu var det en undran, hvar ungarna först skulle komma ut. Vi gingo allt emellanåt och tittade i päronträdet, där man kan se rätt ner i boet, om man håller för dagern. Där låg hon så kokett och vacker med stjärt och vingar utbredda och den rostbruna kroppen skinande i dunklet. Rödstjärtherrn var förstås ännu vackrare med klarare färger, svart kalott och hvitt skjortbröst. Han tyckte, att mina tittar voro tämligen onödiga, i synnerhet sedan ungarna kommit ut. Då kom han och hoppade från gren till gren och vickade energiskt med stjärten. En gång kom han med en tjock mask i näbben, som han svalde själf i förtreten.

Familjerna följdes nästan alldeles åt och ungefär samma dag började försörjningspliktern på ömse håll. Sedan fingo de små föräldrarna knoga, och det var ett pipande dagen i ända. Barnen i päronträdet föreföllo dock något mindre omättliga, ofta när man tittade in där, hade de en skön sofstund. Sofva tyckte visst verandaungarna var onödigt på dagen, sådant gör man på natten under mammas varma vingar, och natten var inte lång, klockan 3, 4 var näringslifvet i full gång igen. Pappa Sylvia tog sig en härlig aria då och då, man kunde ju rent glömma konsten — mest om arla morgonstund — men eljes var han mycket flitig att samla flugor och fjärilar. Ofta sågo vi dem båda på en gång matande i boet — den ena sittande på bandet. Ganska ofta kom pappan med sitt byte och stack till mamman — hon förstod bättre konsten att mata. De kunde komma flygande med stora gråa nattfjärilar, sländor och skimrande, mångfärgade fjärilar. Så blef det ett stycknde mellan ungarna — och allt gick i deras glupska magar. När vi hade främmande, kommo de mycket sakta och försiktigt och flögo ofta ut igen med rofvet i näbben utan att ge sig upp till boet. Men när jag satt ensam på verandan och sydde, kunde verandafrun vara riktigt näsvis, hon flög alldeles öfver hufvudet på mig och kraxade till, högfärdig öfver de fem ungarna, kantänka. Och när jag steg upp på en stol för att se ungarna bättre, sade hon tydligen ifrån sitt ogillande af en sådan närgångenhet. Hon hade väl hört, att jag kallat dem fula, kan jag tro. En af de små tjocka trulsarna lyckades jag få se vid ett af de första flygförsöken, nere på verandagolfvet. Eljes voro vi litet stötta på dem att de passade på att rymma boet just en söndag, då vi voro borta — otacksamt mot värdfolket. Men lilla herrn tackade för senast med några härliga visstumpar de kommande regnvädersdagarna.

I två veckor flögo föräldrarna af och an med mat och blefvo till sist riktigt magra och ruggiga, under det ungarna blefvo allt rundare och dunigare. De första små glesa fjunen och breda, fula gapen utbyttes mot strimmigt mjukt dun och riktiga små fysionomier med svarta näbbar. Pappa Sylvias älsklingsplats på kvällarna var på nedersta stolpen på räcket till verandatrappan, och därifrån svingade han sig upp och dök i luften efter flugor, upp och ned, oupphörligt. Och så i ett nafs upp på spalieren eller vattenkran eller käppen vid syrénträdet, blixtsnabbt.

Båda familjerna hade ett par svårare olyckstillbud. En af rödstjärtungarna stod långbent och gulstrimmig just i gluggen in till boet i päronträdet, och far och mor pepo och varnade. Jag gick fram och tittade, och när jag kom nära, märkte jag Mulle igelkott alldeles vid trädet, som nosade uppåt stammen och visade sina skarpa tänder. Men Mulle fick fart in i buskarna, och trädet barrikaderades med en gammal takränna, som Kotte väl skulle ha svårt att komma öfver. Ungen stod fortfarande orörlig i gluggen en lång stund, tills vi gingo afsides, då rödstjärtmor kom och puffade in den i boet.

En solgassig middagsstund kom skatparet, som brukade hålla till i stora trädgården nedanför, skrattande och flaxande upp i trädruggan utanför verandan. De jagade efter verandafrun och herrn och ville tydligen ha reda på bo och ungar. Det blef ett flaxande, hoppande, skrattande och pipande, och jag fick stampa och schasa bort dem ett par gånger om, och då satt småherrskapet så stolt kvar som herrar på läppan. Efter den gången hade jag alltid litet ammunition af stenar på verandasoffan.

Snart voro båda boen tomma och öfvergifna och verandafruns lilla sommarsaga slut. Välkommen åter i vår, lilla verandafrun!

MÄRTA EKHOFF.

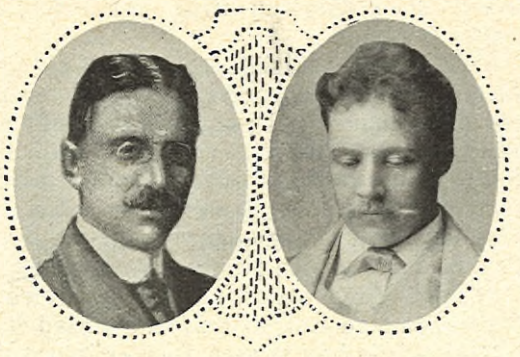

C. E. Wallerstedt. Hjalmar Nilsson.

Carl Eldhs Gunnar Wennerbergs-staty till Amerika.

STRIDEN OM GUNNAR WENnerberg-statyn torde ännu lefva i friskt minne hos våra läsare, så mycket mer som Idun vid det tillfället grep in och slog ett slag för ett konstnärligt arbete af rang, ehuru motståndet från ett visst håll undansköt den förträffliga Eldhska skissen och lät en annan staty öfver Gluntarnes skald uppstå i Carolinabacken. Med anledning af denna sakens mindre behagliga utgång tog en "gammal svensk-amerikansk sångare" till orda i Idun år 1911 och framhöll, att det vackra uppslaget icke borde skrinläggas, utan fasthellre återuppstå på andra sidan Atlanten, m. a. o. att Carl Eldhs Gunnar Wennerbergsstaty "skulle resas i någon af svensk-Amerikas metropoler, Chicago eller Minneapolis eller måhända i båda".

Vi kunna nu nämna att förslagsställaren var hr Helge Sandberg, känd bl. a. som journalist och lycklig viskompositör. Hvad han då uttryckte som ett önskemål håller nu på att bli verklighet: statyn skall nämligen resas i Minnehaha-parken i Minneapolis, och den definitiva beställningen på densamma har i dagarna kommit hr Eldh tillhanda från konsul C. E. Wallerstedt i Minneapolis, ordförande i "Wennerberg Memorial Association", som jämte humanitär och uppfostrande verksamhet gjort till sin uppgift att åstadkomma Wennerbergsstatyns resande, och kassör i det stora Svenska sångarförbundet i U. S. A., hvilket likaledes med varmt intresse omfattat statyfrågan.

Nämnda sångarförbund skall ha en stor sångarfest i Minneapolis den 8—11 juni under ledning af hr Hjalmar Nilsson, föreningens ordförande och dirigent. Det hade varit vederbörandes mening att statyn vid nämnda högtidliga tillfälle kunnat aftäckas, men det låter sig naturligtvis ej göra, antagligen icke förrän nästa vår, förklarar konstnären, som nu skall modellera sin skapelse i kroppsstorlek i och för gjutningen.

Kostnaden för stoden beräknas till 11,000 dollars, och detta belopp har man i det närmaste fått ihop bland svensk-amerikanarna, hvilka äro mycket entusiastiska för saken och med ifver motse den stund, då Gunnar Wennerberg skall uppstå i brons i deras nya hemland.

Man har redan genom en täfling utsett en ung Minneapolisdam, miss Minnie Johnson, som får äran att aftäcka statyn. Täflingen ägde rum mellan nio af stadens unga damer och bestod i samlandet af röster, kostande 10 cents hvardera, och fick Wennerbergsfonden genom densamma en tillökning på öfver 3,000 dollars.

Salicedrin-salva

Framställd af svensk leg. läkare på basen af Zn; S; Salicylat; Pyrol. Oxycedri; etc. Osvikligt medel mot själfsprickor, äldre sår, lätta brännskador, torra kroniska ekzem. Säljes endast å apotek. Studera noggrant medfölj. bruksanv. Pröfvad å svenska sjukhus. Tillverkas af **Tekn. Fabriken Påqeurette, Sthlm.** Prospekt på begäran.

Pröfva **Tuppens Zephyr**

och Ni köper ingen annan.

Idrottsgeneralen hyllas.

ÖFVERSTE BALCK, DEN SVENska idrottens ypperste främjare, har i dagarna blifvit general Balck i sammanhang med att han fyllt 70 år. Utnämningen från k. m:t bekantgjordes sistlidne fredag, och dagen därpå fullbordade den nyvordne generalen sitt sjunde lifsdecennium, hvarvid han blef föremål för omfattande och storslagna sympatiyttringar från de svenska idrottsmännen samt en mängd in- och utländska vänner. Som det främsta hyllningsmomentet torde få räknas den högtidliga afтäckningen i Stadion af general Balcks byst, utförd af konstnären Eldh och skänkt af rentier Bergsten.

Aftäckningen förrättades af kronprinsen, hvarvid han dels tackade gifvaren å de svenska idrottsmännens vägnar, dels betonade att bysten skulle blifva en värdig prydnad för den svenska idrottens boning och för denna och kommande generationer länge minna om den, som varit initiativtagaren och skaparen framför andra af den svenska idrottsrörelsen.

Samma dags afton firades den celebre 70-åringen med en lysande fest å Grand Hotell, där, jämte kronprinsen, fanns närvarande allt hvad vår idrottsvärld har ypperst af per-

Hoffotograf W. Lamm foto.

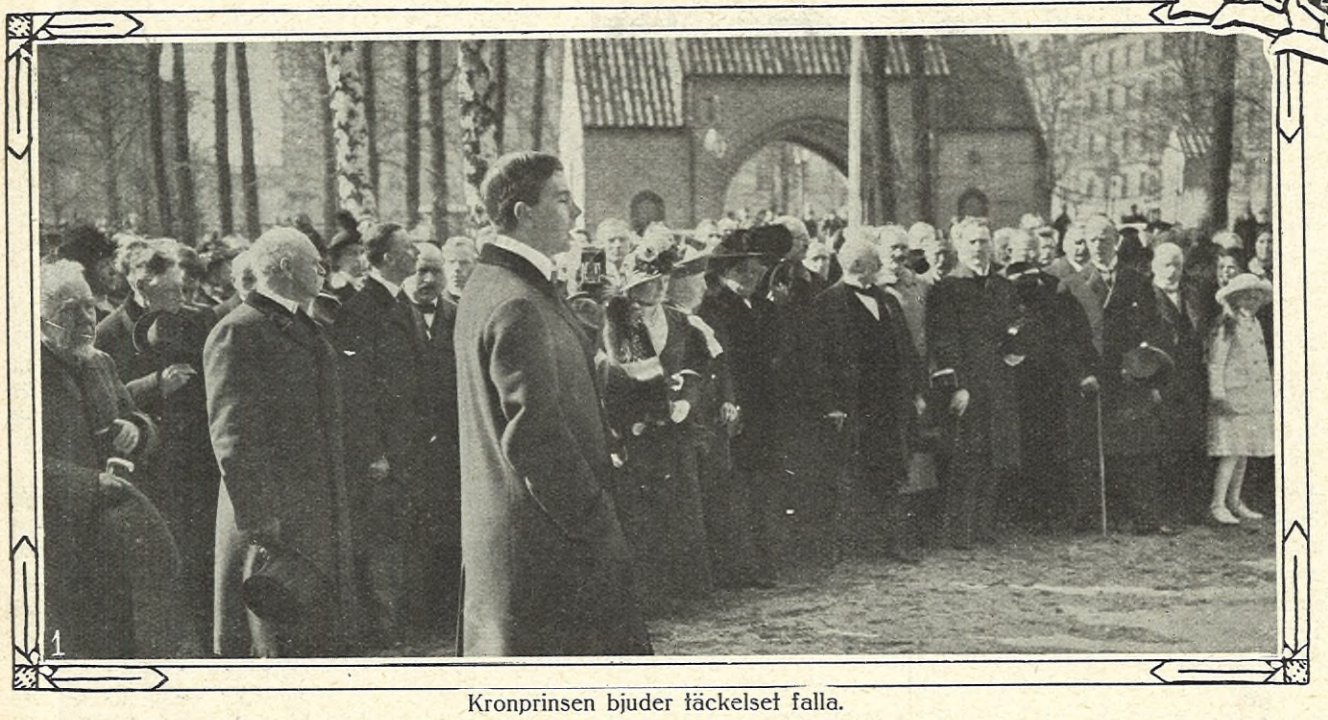

Kronprinsen bjuder täckelset falla.

sonligheter. Kronprinsen höll högtidstalet, hvari han skildrade general Balcks framgångsrika arbete i den svenska idrottens tjänst. Jubilaren svarade i ett lika manligt som varmt anförande och framhöll hur han i främsta rummet betraktade hvad han uträttat som ett kärleksarbete. "Härtill kommer," tillade han, "tron på det goda, det fosterländska, för vårt fosterland hälsosamma och stärkande, som varit vår sträfvans mål — en tro, som aldrig sviktat under de mer än fyrtio år, som omfatta idrottens utvecklingshistoria här i landet."

Sju noveller om "de självförsörjande".

V.

Kamraten.

Af ESTER NANNA NILSSON.

DEN GRÖNKLÄDDE HISSPOJKEN slängde vårdslöst upp gallerdörren och lät Karin Björk stiga ur hissen ned på den vinröda vestibulmattan.

Det skedde utan att han ens böjde en tum på sitt krusiga gaminhufvud, och när Karin gled ner för hotelltrappan, tänkte hon med ett ironiskt småleende — han räknar mig redan till betjäningen.

I en hastigt uppflammande bild såg hon sin patients lyxvåning i det högförnäma Kurfürstendamhotellet — hon hörde furstinnans skorrande uttal, när hon utdelade befallningar till sin kammarjungfru, för att strax därpå vända sig till massösen, d. v. s. Karin Björk, och utan att förändra tonen be henne börja behandlingen.

Medan furstinnan halflåg i hvilstolen och drömde om sina ryska gods, gledo Karins fingrar på samma gång lätt och kraftigt öfver det fina, hvita hullet, ned mot handlofvarna, som befriade från sina gnistrande armband sågo så underligt nakna ut.

Furstinnan älskade diamanter, det flammade af regnbågsfärgade strålar kring hals och armar, när hon gick öfver rummet.

Den första gången Karin steg upp för marmortrappan i sin enkla grå dräkt, hade hon dock bemötts som en öfverklassdam af betjäningen. De hade instinktmässigt och oreflekteradt visat henne det.

Men sedan furstinnan i kammarjungfruns närvaro behandlat henne som en underordnad, förändrades strax personalens uppförande.

Man sade helt enkelt:

"Die Massöse ist hier", och den förtrytelsens rodnad, som hastigt färgade Karins kinder, förändrade icke deras uppfattning. Och nu hade äfven hisspojken fått veta, att "die Massöse" icke var en dam, som man behöfde visa någon höflighet.

Karin tänkte på sitt direktörsdiplom från Centralinstitutet i Stockholm.

Och på sitt visitkort hade hon låtit trycka den titel, som hon hade rättighet att bära — men furstinnan, som själf döpt henne till "die Massöse", hade väl knappt gifvat läsa det.

Karin kom ut i chausséen, där lindarna redan började knoppas.

I de små fasadträdgårdarna pysslade trädgårdsmästarne med gul krokus, som lyste likt små eldslågor.

Karin gick raskt fram öfver asfalten. Hon fick ögonen på en flock skrikande sparfvar, som fladdrade mellan trädkronorna, och när hon såg upp, tvärstannade hon nästan af förvåning.

Himlen däruppe var blå som topaserna i furstinnans nackkam. Herregud — en blå himmel i Berlin! En fläkt af hemlängtan flög förbi hennes panna.

Att få komma hem till Stockholm, till Skeppsbron och Strömmen just nu. Där var himlen blå lite oftare. Att lämna alla ryska furstinnor på båten. Sparfflocken gallskrek af förtjusning — liksom ett svar på hennes tysta tanke.

Och när hon stigit upp i spårvagnen och svängde förbi Gedächtniskirche, dröjde den blå himlen kvar i hennes hjärna och beredde henne nästan en fysisk njutning.

Några solstrålar spelade på mässingsbeslagen i vagnen, hon hörde ett ungt judiskt par tala om en norsk resa de gjort, och hon greps åter, och nu häftigare, af hemlängtan.

Sedan hon gifte sig, hade hon icke känt något liknande — hvad var detta för pjåsk.

Och hon satt tyst och ironiserade öfver sig själf — tills hennes tankegång förändrades och hon påminde sig brefvet hon ännu bar i fickan. Nu förstod hon ju plötsligen hvarifrån alltsammans härledde sig — hennes vårkänslor och hemlängtan.

Brefvet — som hon ju icke riktigt fått tid att studera.

Hon fick upp det, och läste långsamt igenom det, medan hennes ansikte fick ett eftertänksamt drag.

Och hon läste tre gånger om dessa rader: "— — och om ingenting hindrar dig, om Gustaf ej är tvungen kvarstanna i Berlin, så skulle du vara självskrifven till biträdande gymnastikdirektörsbefattningen här — —

Låt mig omgående veta huruvida du är beredd att mottaga utnämningen eller ej."

Det var besynnerligt, att hon ej förut förstått att det var detta bref, som gjort henne så glad, som kommit henne att småle åt dagens "die Massöse", som blottat den blå himlen för henne, och satt ljud i gråsparfvarnas små strupar.

Visst ville hon mottaga utnämningen. En sådan fråga!

Kobb's Hongkong Thé
är den mest omtyckta thédryck.
Till salu i alla finare speceriaffärer.

KONSTFLITEN, Göteborg.
Mattor, Gardiner, Bonader, Möbeltyger, Dräkttyger.
Konstnärliga mönster och färgsättningar. Profver sändas.

Och Gustaf kunde lika gärna skrifva sin licentiatafhandling i Stockholm som i Berlin — och det han nu förtjänade på korrespondens tog man väl igen på annat sätt.

Det var ju en Guds lycka, att Gustaf ej fått någon fast korrespondentplats — då hade det ej gått att flytta eller skiljas.

Hon flög med ett litet hopp ur spårvagnen vid ändstationen och sprang upp för gatan — brefvet, det skulle bli en öfverraskning att krydda middagen med.

Hon höll på att springa rakt i armarna på en karl, som just vek om hörnet.

De stodo midt emot hvarandra, och bådas ansikten strålade.

"Men — Gustaf, hvart skall du ta vägen — nu, det är ju middag", sade hon.

Han stack sin arm in under hennes och skrattade pojkaktigt.

Hon såg nyfiket och afvaktande på honom.

Till slut sade han:

"Jo — du, jag skall till telegrafstationen — vet du hvad jag skall telegrafera?"

Hon skakade småleende på hufvudet.

Och Gustaf ställde sig som den store pojke han var, midt på asfalten och skref med fingret i luften:

"Hufvudstadsbladets Redaktion
Stockholm.

"Anbudet mottages med tacksamhet —"

"Anbudet", sade hon och hon fick en orolig förnimmelse af sanningen.

"Javisst", ropade han och höll åter sin arm om hennes.

"Jag har fått korrespondentplatsen — tänk du, redan!"

Och han utvecklade i flygande fläng hur det skulle bli, icke mycket arbete, bra betalt, säkra inkomster. Och så — tillade han — att få bo här i Berlin, där man har tillgång till förstklassiga muséer, där man kan lefva som man behagar — det är annat än hemma.

Och han såg vädjande upp i hennes ansikte.

Men hennes ansikte måste ha sett underligt ut, ty han frågade oroligt: "Hvad är det — är du inte glad?"

"Jovisst", sade hon och smålog — "visst är jag glad. Och när", sade hon, "tror du att du är färdig med din afhandling?"

"Å — två år", svarade han sorglöst, "och till dess får du som en god kamrat stå vid min sida." Hon såg åter framför sig de knoppande lindarna i Kurfürstendam.

"Två år", sade hon tungt — "så lång tid!"

Men när hon märkte hans nedslagna, oroliga blick, behärskade hon sig och tillade nästan gladt:

"Å — det går nog — vi skola nog klara det!"

Och med sina små fasta fingrar kramade hon sönder brefvet, som hon ännu höll i sin hand.

Gunnar G:son Wennerberg.

FRÅN PARIS INGICK FÖR NÅGRA dagar sedan underrättelsen att den svenske konstnären Gunnar Gunnarsson Wennerberg dött därstädes efter en längre tids svårt lidande. Den bortgångne, som föddes 1863, var son till skalden Gunnar Wennerberg och har särskildt gjort sig känd på det konstindustriella området. Under åtskilliga år var han föreståndare för den keramiska fabriken vid Gustafsberg och hade därunder tillfälle att visa sin dekorativa förmåga som keramiker. Men äfven som textilkonstnär utmärkte han sig och ej mindre som blomstermålare. Hans fint utvecklade natursinne gjorde att han å de små dukarna förmådde framtrolla mycket af den färgens och formens charme, som finnes hos dessa naturens mästerverk, de må nu hänföra sig till den enkla ängsblomman eller till hortikulturens ädlingar i våra trädgårdar. I fråga om hans textila arbeten blef det Licium och Handarbetets vänner, som fingo draga fördel af denna sida af hans talang. Hans verksamhet på keramikens område blef under de många Parisåren hans främsta gärning, och han rönte till och med den för en utländing sällsynta äran att få rita åt Sèvresfabrikerna.

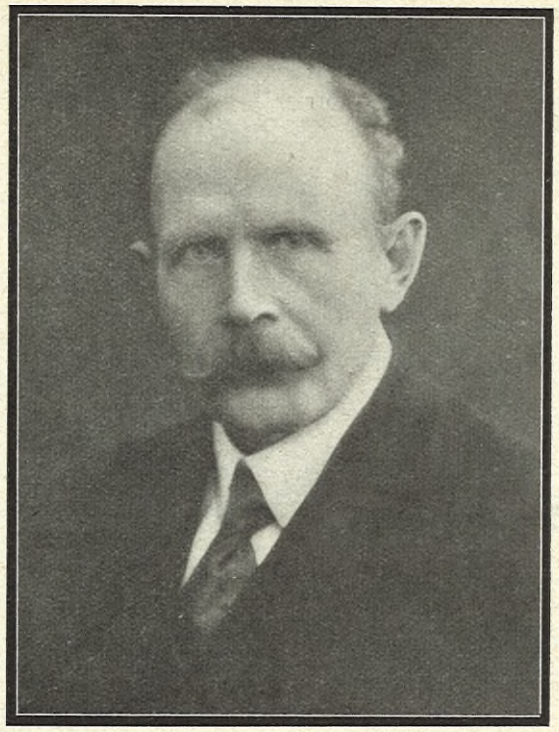

Gunnar G:son Wennerberg. Efter ett porträtt af hoffotograf Albin, Paris, taget kort före konstnärens död.

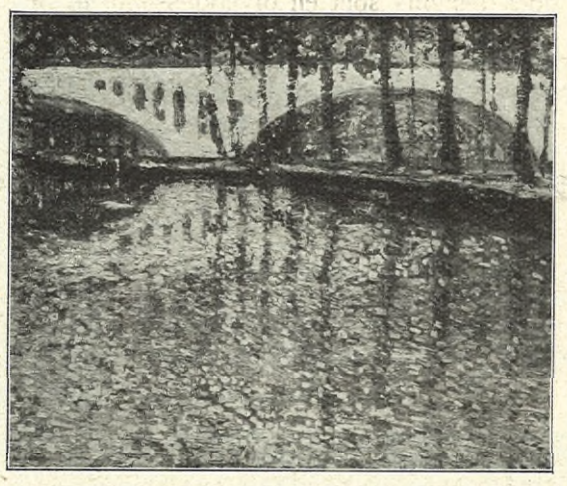

Akvedukten i Moret. Oljemålning af H. Ekegårdh.

Hans Ekegårdh.

En svensk konstmålare med framtid i Paris.
För Idun af WENTZEL HAGELSTAM.

DET ÄR, SOM BEKANT, ICKE många skandinaviska konstnärer, hvilka kunna sägas ha slagit igenom i Paris. Det är i själfva verket icke många som ens visat någon ambition att göra sig gällande i konstens världscentrum. På de årligt återkommande stora Salongerna i Paris äro de nordiska konstnärerna sällsynta gäster. Till och med från den juryfria "Indépendant-utställningen" hålla de sig borta.

Man vill gärna påstå att tidens nationella, för att ej säga chauvinistiska sträfvanden i Frankrike skulle här ställa den främmande konsten i skuggan. Men så är nog icke förhållandet. Fransmännen vilja, helt naturligt, behålla ledningen vid de solenna konstuppvisningarna i palatset vid Champs-Elysées, men under inga förhållanden önska de se Paris beröfvadt äran af att framgent som hittills vara den kosmopolitiska konstens sannskyldiga valplats.

De franska konsttidskrifterna underlåta icke att följa med den internationella konstens utveckling. I "l'Art et les Artistes", den af Armand Dayot redigerade ståtliga revyn, ingå regelbundet konstkrönikor från de mest olika land. Den svenska konsten har i denna tidskrift varit företrädd på ett utmärkt sätt genom briljanta små essayer af Carl G. Laurin, som där äfven offentliggjort intressanta specialartiklar öfver Albert Engström och Anders Zorn.

Det må också erinras om, att den sistnämndes separatutställning för några år sedan i konsthandeln Durand-Ruel rönte ett entusiastiskt erkännande af kritik och publik i Paris.

Sedan dess hade man icke här fått bevittna någon betydande uppvisning af svensk konst, förr än sistlidne höst, i november, då den ansedda konsthandeln Devambez affischerade en homonovus med det oförtydbart svenska namnet: Hans Ekegårdh.

Det torde kunna tagas för gifvet, att detta namn ännu är föga bekant i Sverige. Ekegårdh hör icke till dem, som göra väsen af sig; han har ej heller haft tillfälle att låta tala om sig i hemlandet, ty han har allt ifrån sin tidigaste ungdom varit bofast i Paris.

Här gjorde sig hans rika och mångsidiga konstnärsbegåfning från början gällande i vida kretsar. Ekegårdh är också en violinvirtuos af rang; han skötte under lång tid första fiolen i den kända "Concerts-Rouge-orkestern".

Den tiden var måleriet endast hans "violon d'Ingres", som man på franska kallar favoritsysselsättningen på lediga stunder.

Ingen visste då att han i själ och hjärta var färgkonstnär. Det öfvertygade han oss om med sin imponerande måleriexposition hos Devambez. Sällan har i Paris en debuterande konstmålare rönt större succès. Såväl den intima som den officiella kritiken enades om att Ekegårdh var "arrivé". Med denna utställning framträdde han första gången på scenen och hälsades med applåder inför öppen ridå.

Sedan dess har Paris hållit honom i minnet. Redan nu, blott några månader efter starten, uppträder han med en uppvisning i den förnäma konstsalongen "Galerie Montaigne" inom Champs-Elysées-teaterns murar. Och hans framgång är verkligen anmärkningsvärd. "L'Exposition Hans Ekegårdh" i "Galerie Montaigne" hör till dagens sevärdheter i Paris.

*

Hvad är det, som fängslar oss i Ekegårdhs måleri? "Den vibrerande känsligheten!" skulle kanske en nordbo svara. Men fransmännen tilltalas icke af sentimentalitet i konsten, och de skänka likväl denne svenske målare ett oförbehållsamt erkännande.

Hemligheten är påtagligen den, att Ekegårdhs färgkonst har både hjärta och hjärna. Man är inte benägen att kalla den "klar". Tvärtom tycker man epitetet "sväfvande" vore bättre på sin plats. Men man söker inte definitioner, när man förstår. Och Ekegårdhs konst är fullt begriplig, samtidigt som den värmer, elektriserar, kort sagdt.

Det behöfver då ej betonas att den står fjärran från "kubism" och "futurism". Den har heller intet att göra med den medvetet uppkonstruerade naiviteten hos Henri Matisse eller dennes själfständige epigon Van Dongen.

Och likväl manifesterar sig Hans Eke-

DET ÄR VÅREN..

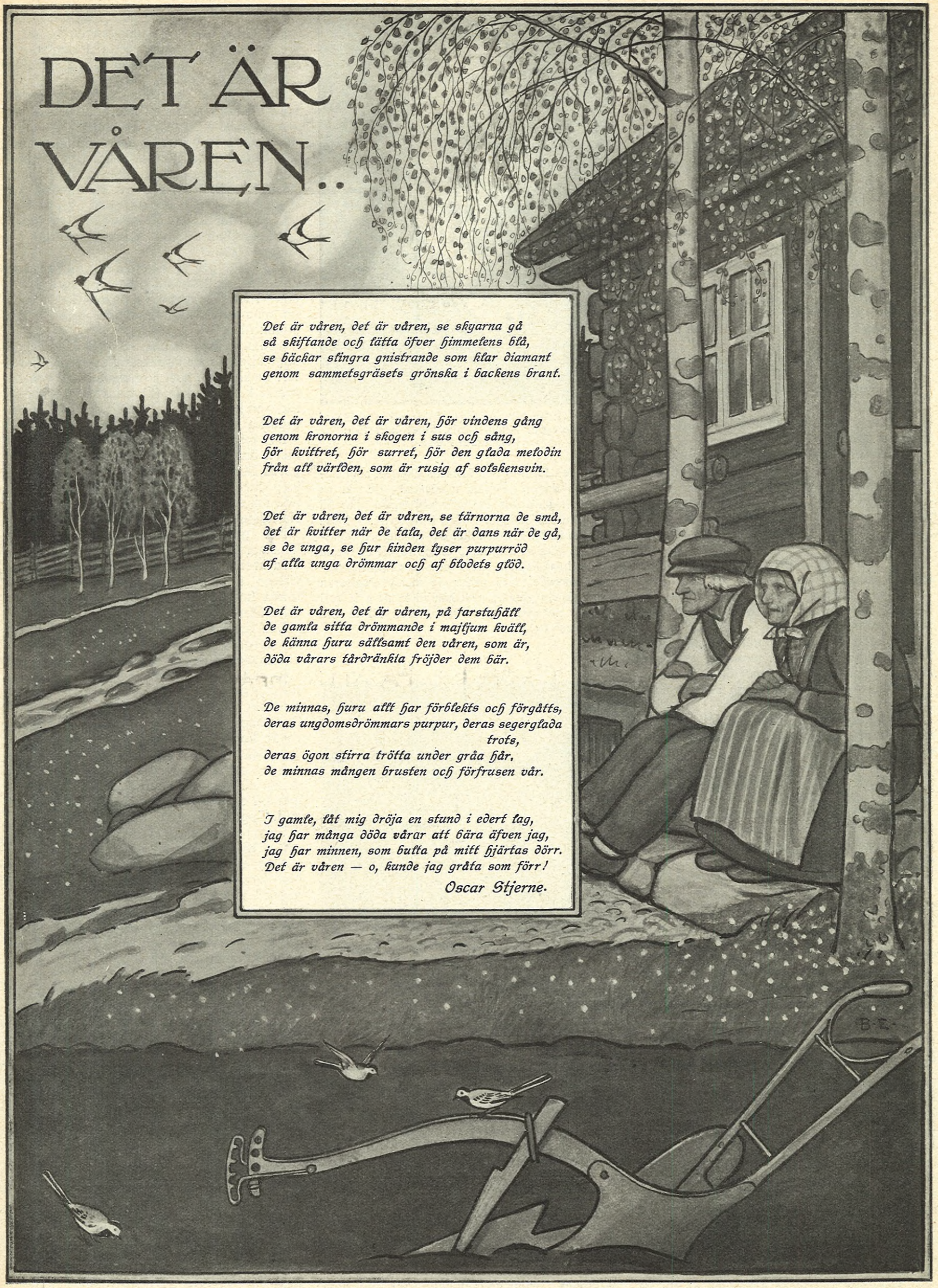

Det är våren, det är våren, se skyarna gå
så skiftande och tätta öfver himmelens blå,
se bäckar slingra gnistrande som klar diamant
genom sammetsgräsets grönska i backens brant.

Det är våren, det är våren, hör vindens gång
genom kronorna i skogen i sus och sång,
hör kvittret, hör surret, hör den glada melodin
från all världen, som är rusig af solskensvin.

Det är våren, det är våren, se tärnorna de små,
det är kvitter när de tala, det är dans när de gå,
se de unga, se hur kinden lyser purpurröd
af alla unga drömmar och af blodets glöd.

Det är våren, det är våren, på farstuhäll
de gamla sitta drömmande i majljum kväll,
de känna huru sällsamt den våren, som är,
döda vårars tårdränkta fröjder dem bär.

De minnas, huru allt har förblekts och förgåtts,
deras ungdomsdrömmars purpur, deras segerglada
trots,
deras ögon stirra trötta under gråa hår,
de minnas mången brusten och förfrusen vår.

I gamle, låt mig dröja en stund i edert lag,
jag har många döda vårar att bära äfven jag,
jag har minnen, som bulta på mitt hjärtas dörr.
Det är våren — o, kunde jag gråta som förr!

Oscar Stjerne.

gårdh som en "modernismens" förkämpe i målarkonsten. Han undviker de upptrampade vägarna. Men han går ej på måfå in på obekant mark. Som den reflekterande, samvetsgranne konstnär han är, inbillar han sig ej att studium är onödig möda.

Det skall falla sig svårt för hvem som helst att finna ett betecknande ord för Ekegårdhs teknik: den är hans egen. Söker man inflytande, ligger impressionismen nära till hands. Ekegårdh är impressionist, har kanske också påverkats af neo-impressionisterna och funnit ett uttryckssätt mellan båda dessa riktningar. I hans "le nu" spårar man Renoir, i hans landskapsvyer Sisley och Claude Monet, och likväl varierar han ständigt sig själf. Se denna mångfald af mariner, blixtrande i färger och valörer, gifvande på olika sätt ett illusoriskt helhetsintryck af det, som

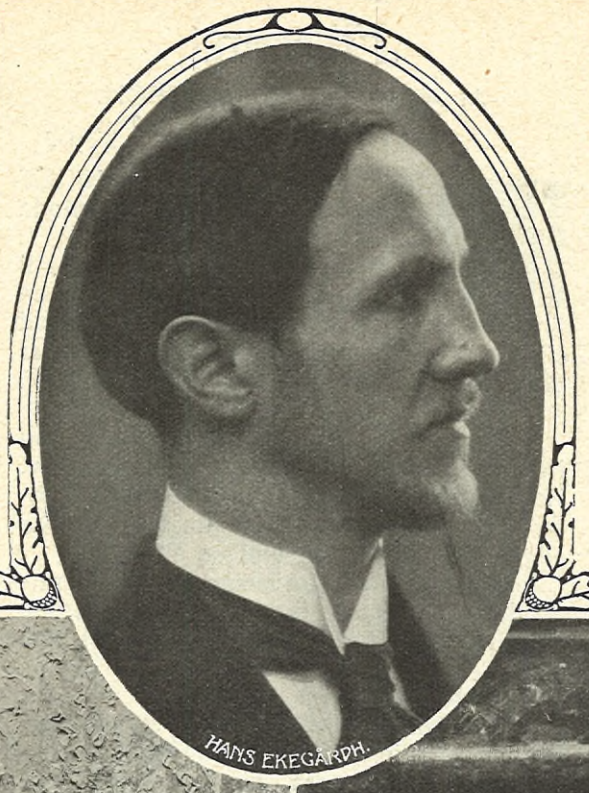

HANS EKEGÅRDH.

vetenskapliga teorier. Hans färgdikter äro framsprungna ur en omedelbar intuition. Står han öfverhufvud under föregångares inflytande, har han förstått att skilja agnarna från hvetet.

Högre har impressionismen aldrig nått än i hans blomstermåleri. Han riskerar att bli "specialist" på det området. Ljuseffekterna, färgglädjen, nyanserna i skuggor och dagrar, som ej synas och ändå finnas där, gör knappast någon annan honom efter. Det må också antecknas att franska staten inköpt ett af hans blomsterstycken.

Figurmåleriet i allmänhet är kanske icke Ekegårdhs starkaste sida. Man kunde önska större fasthet i konturen. Men som porträttör är han alltid intressant, återgifvande likhet och karaktär med stor träffsäkerhet.

Han har funnit nya färguttryck i tidens

HULDRAN.

HVILA.

är oförgängligt riktig observation, om man i fråga om konst vågar använda ett så kategoriskt uttryck!

I en del af dessa glittrande hafsvyer, liksom stundom i de färggranna landskapen och till och med i porträtten, kunde man vid första anblicken tro att Ekegårdh velat skatta åt "pointillismen", men granskar man närmare, är prickteknikenendast tangerad. Ekegårdh har också ur den skolan tagit endast hvad han funnit tjänligt för sig. Hans koloristiska rikedom är icke baserad på några

PORTRÄTT AF FRU MARGUERITE EKEGÅRDH.

smak, utan att öfverdrifva effekterna. Hvarje stor konstnär är stor endast i den mån han förstått sin egen tid.

Ekegårdhs färgskala kan icke angifvas. Han har alla färger på sin palett och använder dem med en nobel frikostighet, som aldrig verkar slöseri. Stundom kommer palettknifven att ersätta penseln.

Man vet slutligen ej hur han framtrollar sina förtrollande bilder.

Paris, april 1914.

PORTRÄTT AF FRÖKEN E.

TANT MED KATTEN.

Albin, Paris, foto.

Min Evinrude.

SOM GENOM ETT TROLLSLAG HAR våren i år kommit öfver oss, på några solflammande dagar sprängdes alla hölster och knoppar, likt pärlande fontäner i gyllengrönt stå hägg och björk, och nedanför min veranda i "trädgårdsstaden" blånar saltsjöfjärden, lockande ut mot fria vidder och glada strandhugg. Då vaknar längtan efter min kära sommarkamrat från i fjol, min båt och min Evinrude — dess klappande och drifvande hjärta!

Dock ännu måste jag ge mig till tåls några dagar, medan målaren på varfvet fejar snipan och motorn får en tillsyn i klaffar och kamrar. All right, den har stått bocken som den präktiga lilla apparat den är, ingen slitning, ingen bräcka trots allt träget arbete i fjol. Några droppar olja bara för de "ädlare delarne", en nypa fett i propellerväxeln, litet putspulver på mässingen, så den skiner i kapp med solen, och min Evinrude är färdig för sin nya sommarkampanj! Det är blott att lyfta den öfver akterbrädan, dra till klämskrufvarna, ge den en klunk bensin till färdkost — och hela världen ligger öppen!

Vårt språk har på de senaste par åren riktats med ett nytt ord: att evinruda — vet ni hvad det vill säga, ärade läsarinna? Jag skall berätta er det. Det betyder, att den gamla roddbåten, där ni förr fick sitta och knoga med årorna, till dess edra fingrar voro fulla af svidande blåsor, utan att ni ändå kom stort ur fläcken, har fått en ny själ, en ung och sprudlande yr själ, som med ens förvandlat det säfliga fordonet till en vinglätt sväfvande fiskmås. Det betyder, att medan ni fordomdags beskedligt fick paddla samma eviga kosa fram och åter i närmaste grannskapet, kan ni nu vidtaga milsvida upptäcktsfärder åt alla himlens väderstreck, så långt den "blåmålade vågen" bara räcker. Det förefaller ju som ett underverk, och så enkelt är ändå det hela. Den lilla maskinen kostar en bagatell i jämförelse med utgifterna för "en riktig motorbåt", den kan i en handvändning anbringas på hvilken roddbåt som helst, och dess skötsel är så bekväm, att hvarje dam utan karlhjälp, nästan som på lek, kan bemästra den.

Det kunde vara frestande nog att också bjuda er några tekniska detaljer beträffande de nu så populära utombordsmotorernas konstruktion och byggnad. Men Iduns utrymme är begränsadt och det sagda må vara nog. Skrif för öfrigt bara en rad till Seth A. Högman, Stockholm, och ni får er omgående en elegant liten broschyr med alla upplysningar ni gärna kan önska.

Och så en dag — jag är säker därpå — mötas våra båtar ute på den glittrande allfarvägen, medan sommarbrisen smeker ljum med tusen dofters budskap från stranden. Vifta mig då en hälsning och ett tack för att jag förledde er att "evinruda".

—ng.

Fjärran.

Af ANNA LENAH ELGSTRØM.

(Forts.)

HON SVARADE INTE. I DUNKLET lyste hennes stela, utmattade ansikte likt en hvit sten.

Hon hade tagit af sig sitt pärlhalsband och gifvit det åt en tiggare, och sin röda tröja hade hon rifvit sönder — nu bar hon åter sina svarta kläder och sörjde med det liksom en död — sig själf.

— Du störde mig, sade han.

— Förlåt mig, hviskade hon ödmjukt, jag trodde inte du hörde mig, jag skall gå nu. Hon försökte också. Men kunde inte, vände sig bara om och tryckte sig tätt intill väggen, liksom för att utplåna sig själf.

Han stod och såg på henne med sina brinnande och kolnade ögon — men långsamt fylldes de af tårar, han snyftade till och grät.

— Förlåt, sade hon. Förlåt.

— Jag har intet att förlåta, svarade han. Du har ju alltid varit mig en sådan god hustru. Då alla andra försökte hindra mig, hjälpte du mig. Så har du alltid gjort. Därför, jag ber dig, hjälp mig äfven nu, hjälp mig för sista gången.

Han tystnade ett ögonblick. Genom dunklet ljöd blott ängsligt och tungt bådas flämtningar. Mona Lapa tryckte sig ännu närmare väggen — nu var den stund inne hon väntat så länge — den då allt döende skulle dö — nu beredde han sig till nådestöten.

Och i samma stund hörde hon åter den darrande hviskande rösten. — Hjälp mig, kära hustru! Endast du kan det! Du vet icke hvilken makt du ännu har öfver mig. Ack, då jag fick se dig på trappan, du min stackars lilla ungdomsbrud, ville jag fly både från och till dig. Jag vågade icke möta din anblick — du kom mig att svikta i mitt beslut, att bli förrädisk mot min Gud! Ty vet, Lapa Parenti, kära hustru, att jag kommit till dig i dag blott för att i Kristi och hans heliga moders namn bjuda dig att aflägga kyskhetslöftet, så som jag ock själf skall göra.

Nu var det sagdt — nu kunde intet göra det osagdt. Hennes hufvud föll tungt mot hennes bröst och sjönk under hans tal allt längre ned, liksom under många och tunga slag. Han hörde en sakta, ordlös klagan och knöt händerna för att kunna fortsätta. — Hjälp mig! hviskade han. Jag måste från dig. För min själs frids skull måste jag lämna dig bakom mig. Jag vill uppåt, jag vill lämna dessa heta dalar, där begären och lidelserna växa likt ormar i en grop. Jag vill stänga vägen dit för mig själf. I den rena jungfruns namn hjälp! Tag din makt, din kärleks frestelse från mig. Blif mig endast en kär syster i Kristo och låt mig få gå i frid!

Han vidblef att tala, befalla och bedja och hon att kvida tyst och oafbrutet med pannan mot muren och händerna för bröstet — i en stilla, döende jämmer som trängde upp på hennes läppar, likt en blodström ur ett länge doldt och sammantryckt sår, hvilket ändtligen ohejdbart sprutar upp i dagern — blöder och förblöder. Så förblödde hon nu af all årslång instängd undran och maktlös sorg som ville ut. Hon kämpade krampaktigt för att finna ord och luft — för att kunna tala, förklara, begagna detta sitt dyrbara första och sista tillfälle att få honom att förstå.

Ty han begrep säkert ej hvad han begärde — o, nej, helt säkert ej! Var det underligt att en människa ville behålla sitt lif. Och han var ju hennes. Men ändå stod han här och befallde henne att frivilligt ge från sig den lilla smula hopp, den lilla smula makt, hon arma ännu hade kvar.

O, nej, hon kunde det icke. Men på samma gång förstod hon att ehvad hon kunde eller ej måste hon dock. Allt föll undan — allt svek henne — ord, mod, tankar. Hon kände bara hur obegripligt allt var — hur vanmäktig hon var. Skulle hon tala blef det ju blott om sin kärlek, som han nyss kastat från sig likt ett smutsigt hinderligt ting — hon hade ju bara den. Skyggt höjande sina förvirrade ögon såg hon sig om, som visste hon icke hvad hon skulle göra af sig. Hon vågade knappt röra sig. Han vek ju tillbaka för henne. Och hon måste ändå stanna kvar på jorden . . .

Med en dödstrött suck böjde hon ännu djupare sitt hufvud. Förlåt mig, men jag älskar dig, hviskade hon bara.

Han svarade icke ett ord — bara tog ett steg nedför trappan.

— Hvad gör du! skrek hon till likt en som vaknar från medvetslöshet.

— Jag går, mumlade han — svarar du ej, som Gud vill, återstår mig intet annat. Jag går för alltid — alltid. Och därpå i ett lågt rop: Gud skall ge mig kraft därtill.

Så plötsligt föll hon till hans fötter som hade hans ord varit en lie, hvilken mejat ned henne. Där låg hon och höll sig fast i honom, som var hennes enda ankare och fäste i den mörka afgrunden. Med slutna ögon vaggade hon sitt hvita ansikte hit och dit, blind af fasa och oaflåtligt ropande — hon visste knappast hvad — lofvade, kved och bad: — Gå icke så, säg icke så — jag lyder — jo, jo — jag kan inte, men jag skall, jag skall, bara du inte går för alltid — bara jag får se dig några gånger till. Ack, det kunde han väl — hvad voro några fattiga små gånger mot hela evigheten utan honom — — o, bara allt för litet.

Men allting var ju det. . .

Då kände hon hur hon sakta fördes ur vägen. Då hon öppnade ögonen, stod han nere i trappan, halft vänd från henne, med händerna knutna öfver bröstet, ropande högre än hon.

— Tyst, tyst, jag uthärdar icke att höra dig. Du skall få din åstundan uppfylld. Och åter ropade han: Gud skall ge mig kraft därtill.

Och var så borta — — — som allt. . .

O, dessa dagar sedan — då hon väntade och väntade — äfven då han var hos henne — väntade afskedet — att tvingas genomlefva dem — att icke få flykta bort från medvetandet — att nödgas stiga upp hvar morgon — klä sig, äta, arbeta, tala, le — med den förfärliga tanken ständigt lurande på bottnen af allt — färdig att krypa fram och in i hvarenda en af hennes kropps skrymslen, tills ångestsvetten låg i kalla droppar likt en Nessusmantel öfver hela hennes kropp och hon velat rifva ut sitt hjärta för att få ro. O, detta hjärta, som växte och växte — hon var så trött af det — det tycktes orka mer än hon — orka lida mera — hoppas mer! Skulle hon aldrig kunna få det stilla — få svalka, frid — vidder kring det . . . Hon var ju blott en fattig, smutsig jordevarelse, men hon hade väl en själ som alla andra. Och hon kunde längta — längta efter tillflykt och höghet — bort från de lågor, den vilda, heta hunger, det tomma mörker hvari hon försmäktade — bort från det osaliga, förgängliga lifvet — ut till det eviga. Men hon hörde väl icke dit — fick släpa sig vidare, trött sträfvande, hjälpande, gifvande. Ja, hon den armaste af alla fick gifva, gifva — men blott det han ville ha — utan att någonsin få gifva så mycket hon ville — hela sin själ med allt dess undrande elände som

aldrig fått svar och så till slut blifvit stilla i stelt tålamod.

Stelnade gjorde också till slut hennes vänliga, lilla ansikte — det blef henne allt svårare att le — hårdare och hårdare slöt sig hennes förtegna mun, bitter af tystnad.

Men han märkte det aldrig. Han undvek alltid att se på henne och talade till henne som till en främling med sin aflägsna röst. I dödlig undran såg hon på hans mun, på hans händer — på allt som en gång kysst och smekt henne och varit henne så förtroget som hennes eget lif. De smala blåa ådror hvilkas puls hon älskat känna darrande mot sin hud slogo alltjämt sin gamla takt på hans handleder — de torra, röda läpparnas båge var densamma — allt var som förr — nära henne. Men dock så aflägset och otroligt som ett minne, hvars verklighet man börjat tvifla på — det underligt vemodiga, ångestfulla minnet af en älskad vålnads kärlek — en död, hvilken ännu lefde. Hvit och fjärran i mörkret fanns han bredvid henne — hon skulle kunnat röra vid honom om hon vågat. Snyftningar stego upp i hennes strupe — en gråt för djup för tårar. Till sist en gång grep hon sin luta från bänken — hon måste sjunga för att icke brista och förgås. Men kände att det var för sent för ord — af alla i världen hade hon blott ett kvar. Det fick hon dock öfver sina läppar — som i yrsel lutade hon sig framåt och fyllde dunklet med sin sångs outsägliga ve. — Älskade, älskade, ljöd den blott — än skärande högt, än bristande lågt — men i det ropet ropade hennes och all kärlek ut sitt trots — trots allt — sin ångestfulla utmaning till döden — —. Älskade, älskade — förintas skall du, förintas skall jag — allt tyckes som vore det blott en skugga och ett sken — — men jag älskar, älskade, som för evigheten — jag älskar, trots allt, o, min älskade! sjöng hon ut i mörkret och så i ett nu brast hennes röst likt en sträng, som springer af ett slag. Han hade rest sig framför henne med sina knäppta händer tryckta mot sitt bröst. Hans ögon voro kalla och strålade som skådade de ting bortom lif och död. Gud hade visst hört hans bön — den sista dagens ljus grydde i hans hjärta, sorgset ömt och skoningslöst. Han teg länge — så såg hon hans läppar sakta röra sig — forma ord — hörde dem — — — Sorl, hviskade de — världens osaliga förvildade sorl har jag hört stiga upp kring mig. Men jag har stigit högre än det. Dess längtan har vanmäktigt fallit tillbaka, ty min är större — min själs längtan efter de höga tingens frid.

Ty den friden, sade han stelt och klart, den är lik en osläcklig eld — den friden lämnar en aldrig någon ro. Om blott en gnista en gång fallit i en människas själ, så bränner den gnistan snart bort allt annat och slutar icke förrän den är återförenad med den stora elden.

Nu brinner den i mig, fortsatte han att hviska. Den håller på att bränna bort hvarje jordisk känsla, hvarje lust och lycka och till slut äfven mitt kroppsliga hölje. Mitt kött klagar, mitt blod ropar och våndas af längtan efter dig, min kropp rädes för döden, men min själ fröjdar sig. Ja, sade han lågt och djupt, min själ fröjdar sig öfver att elden gör sitt verk så snabbt — snart skall jag slippa plågas, slippa frestas och falla — snart skall jag varda befriad från detta dödens lif — snart ser du mig icke mer. Han öppnade sina hopknäppta händer och sträckte dem ut mot henne. — Säg mig farväl innan jag går, sade han stilla. Farväl, farväl. O, min älskade, farväl!

Men i samma nu bröts hans röst af Mona Lapas höga rop. Det ljöd blott en sekund, men han tyckte det var som om det skallat genom hela jordens rund och som om hans kött i ett sista förtvifladt uppror skriat med.

Ty det var lifvets eget förfärliga, undrande, hjälplösa skri inför det ordet farväl.

Han böjde sitt hufvud under det som under en storm och anropade Gud i stor nöd. — Hjälp oss. O, Herre Gud, hjälp oss att säga hvarandra farväl! Så sjönk hans stämma till ohörbart mummel — han talade vidare — om med sig själf eller Gud, det visste hon icke. Hon stod ju så långt ifrån och såg som drömmande en förlamande dröm upp i hans ansikte, där hvarje muskel skalf. Det tycktes henne likt en bäfvande, hvit stjärna, som försvann allt mer i sin ensamma, okända rymd.

Och plötsligt kände hon en sällsam afund. Han hade evigheten — hvad hade hon . . . Där gick han till sitt fjärran hem och hon var kvarlämnad. Hennes kärlek fick ingenstädes vara i den stora rymden. Och hon v a r ju bara sin kärlek.

Han hade slutat att bedja och stod och såg på henne med sina klara, döda ögon. Mot hans skälfvande ansikte höjde hon i mörkret sitt eget.

De stirrade så frågande på hvarandra — dessa hvita, otydliga fläckar i dunklet — dessa fjärran gåtor för hvarandra.

De sågo icke hvarandra riktigt. De hade aldrig gjort det.

Äfven han förstod det nu — förstod att han aldrig sett något annat hos henne än det täliga, tillbedjande ansikte, som alltid varit vändt mot honom, vaktande på hans minsta vink, bleknande allt mer och mer. Men det andra hade han aldrig gifvit akt på — det gåtfulla som vändt mot evigheten spanade efter s i n evighet — det ensamma, främmande ansikte döden skulle skåda men aldrig någon människa.

Nej, aldrig. Det var för mörkt. Och det mörknade allt mer.

Han tyckte så synd om henne — mörkret var så stort och hon var så liten. Så hörde han åter hennes trötta, undrande barnsliga röst. — Farväl, stod hon och hviskade, lågt och eftersinnande — farväl!

— Ja, mumlade han med plötsligt bortvändt ansikte.

— Nej, se på mig, bad hon hastigt skälfvande, låt mig få se på dig så länge jag kan. Får jag aldrig se dig mer sedan?

— Jag vet icke, svarade han med sänkta ögon.

— Nej, se på mig, bröt hon af, ännu mera darrande. Se på mig och svara!

Han såg henne rätt i ögonen.

— Jag vet icke, upprepade han, kanske i himlen . . .

— Där gifves ej man hustru och ej hustru man! hviskade hon med ögonen i hans. Och så ännu tystare, liksom utandades hon sitt lif, med armarna sträckta mot honom: — Farväl, farväl för evigt, mitt hjärta, min själ!

Han ryggade icke tillbaka — då hon vacklade, tog han mot henne i sin famn och behöll henne så. Ännu några minuter, några arma sekunder kunde de väl få lof att hålla fast, att stjäla undan tidlösheten framför dem. De hade ju så mycket att minnas och spörja hvarandra, stumt och utan svar. — Älskade! skälfde och flammade deras tysta, hvita ansikten — älskade, hvarför denna lilla tid af dröm...

Till slut kände han hur hon föll samman i hans famn. Han böjde snabbt sitt hufvud mot henne — hans stämma ljöd i ångesten kring henne likt en lefvandes röst för en som skall dö — för sista gången lättande den isande ensamheten, fyllande det brusande, väldiga mörkret med sin ljusa blixt, sin hjärtslitande kära klarhet. — Välsigna mig innan jag går! ropade han.

Och då hon i sin stora ödmjukhet bäfvande ryggade tillbaka, uppmuntrade han henne. — Hvem är värdigare? Hvem har offrat mer!

Ännu tvekade hon.

— Hvem har älskat mer! hviskade han.

Då gaf hon honom gråtande sin fattiga välsignelse.

— Tack för att jag får, sade hon. O, tack, tack!

Så skildes de — varkunnande sig öfver hvarandra med deras misskund som tänka på döden och på hvarandras ensamhet, som intet kan hjälpa, och på själarnas blinda oblidkeliga gång mot det förfärliga, det okända, för lifvet alltför höga. . .

Hon fortsatte att tjäna honom med hvad hon kunde — fast alltid på afstånd — att uppoffra allt för honom, längta efter honom utan gräns och ständigt speja efter honom från sitt vakttorn. Där stod hon så snart hon hade en stund ledig från sina sysslor och såg sig omkring, stumt och stilla spanande. Folk pekade finger åt henne och hviskade till hvarandra, då de gingo förbi, och hvad de sade tyst ropade gatpojkarna högt — se, se, på den galna Lapa Parenti! Men hon brydde sig icke därom. Och hon lämnade knappast ens för en minut sitt fönster de dagar Ser Filippo färdades i hennes grannskap. En sådan gång försökte hon också utom sig af längtan att träffa honom. Det var på det sjunde året af deras skilsmässa och han hade en lång tid predikat i närheten af Florens. Hon hade följt hans färd, där den gick till Pesaro, San Gimignano, Fiesole och alla de andra små orterna kring staden. Så fick hon höra att han sedan några dagar befann sig i själfva Florens.

Då kunde hon icke härda ut längre utan begaf sig, för första gången på många år, dit ner. Hon letade sig skyggt fram till färgarnas kvarter, där hon visste att han hade sina flesta anhängare och frågade öfverallt efter honom.

— Käre herrar, säg mig hvar jag kan finna honom som varit min make, Ser Filippo Tagliari? Men de skakade bara på sina hufvuden. Hon förstod icke riktigt om de icke visste hvar han befann sig eller om de icke ville säga det. Till slut träffade hon vid Or San Michele sin gudfader guldsmeden Pietro d'Andrea, en from gammal man, och tog ännu en gång mod till sig att fråga om sin fråga. — Käre Pietro, bad hon honom gråtande, vid den ed du svor vid mitt dop att hjälpa mig, var barmhärtig och säg mig hvar han är, min Filippo, som icke längre är min! Men Pietro d'Andrea skakade på hufvudet som de andra — Han är långt borta, stackars guddotter, svarade han slutligen — men han har varit här. Ännu i förgår kväll predikade han i gillessalen, vid hvars vägg du står just nu, men i går morse bittida gick han sin heliga väg igen. Gud hjälpe dig, dotter!

Mona Lapa mödade icke sina trötta läppar till mera tal. Hon blott vände sig om och kysste den kalla muren, lutande sitt hufvud mot stenen, liksom den där gången för längesedan och gick så tyst sin väg.

(Forts.)

Ofvanstående fabrikat

finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser hos
Stockholms Barnekipering, Drottninggatan 66

NERVINUM
Närande, lättsmält stärkande
Pris 5 kr pr ¼ kilogr.
Tillverkas endast af
APOTEKET I ENKÖPING
Innehåller lättlöslig mjölkägghvita ô Natrii umglycerofosfat.
ORDMÄRKET REGISTRERADT.
WESTERLUND

Fort och lätt
uppnås ett glänsande resultat om man putsar kökskärl, messingsluckor m. m. med
Gahns Splendid
i flaskor à 25 och 50 öre.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 3—9 MAJ 1914.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; biff af svinfilé med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te med tunna hvetekäx. Middag: Klar buljong med strimlor af tryffel; krustader med hummerstufning; stekt kalffricandeau med brynt potatis och pressgurka; äppelcharlotte med vispad grädde.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med äggröra; mjölk; kaffe eller te. Middag: Köttkroketter med champinjonsås; rabarbersoppa med skorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med äggröra; mjölk; kaffe eller te. Middag: Afredd buljong med ostkrutong; kokt kabeljo med smör och ägg.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; sillgratin; kaffe eller te. Middag: Kokt fläskkorf med stufvade turska bönor; rika riddare.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; blandad låda med smält smör; mjölk; kaffe eller te med rån. Middag: Ärter med fläsk; ugnspannkaka med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt färsk strömming med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Fläskkotletter med potatis; biskvipudding.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt bräckkorf med äggstanning; mjölk; kaffe eller te. Middag: Sillpudding; mondaminkräm med mjölk.

RECEPT:

Tunna hvetekäx (omkr. 60 st.). 40 gr. smör, 1½ dcl. mjölk, 1 msk. socker (15 gr.), 225 gr. prima hvetemjöl.

Beredning: Smöret lägges i en kastrull, mjölken ihälles och värmes så mycket, att smöret smälter. Mjölet siktas i ett fat och blandas med sockret. Mjölken tillsättes litet i sänder, och degen arbetas med slef, tills den är smidig och blank. — Den öfvertäckes med en duk och får stå på varmt ställe under utbakningen. — En tredjedel af degen utbakas i sänder. Degen utkaflas tunnt och spännes ut på en väl rengjord och smord plåt. Kakan naggas väl och skäres med sporre efter linjal i 1 dcm. långa och 7 cm. breda bröd. Dessa gräddas vackert rostgula i ej för varm ugn, skäras itu efter de sporrade ränderna och serveras till kaffe eller te med smör eller apelsinmarmelad.

Stekt kalffricandeau (f. 6 pers.). 1 kg. benfritt innanlår, 2 hg. späck, i 2 flata skifvor, ½ msk. salt (8 gr.), ¼ tsk. hvitpeppar, 2 msk. smör (40 gr.), 1 morot, 1 liten chalottenlök, 4 persiljestjälkar, 6 dcl. god buljong.

Beredning: Köttet torkas med en duk urvriden i hett vatten, bultas med en fuktig köttklubba, späckas med 1 hg. af späcket, skuret i fina strimlor, doppade i en blandning af saltet och pepparn, gnides med resten af kryddorna och bindes, så att den får vacker form. Smöret brynes i en järnkastrull, som ej bör vara större än att köttet nätt och jämnt rymmes. Köttet lägges däri och brynes vackert på alla sidor; när det är till hälften brynt, iläggas den ansade moroten, skuren i skifvor, den skalade löken och persiljan. Då köttet är färdigbrynt, lägges det på resten af späcket, hälften af buljongen spädes på och köttet får steka ¼ tim., hvarunder det öses och vändes 1 gång. Resten af buljongen spädes på och köttet får steka, tills det är så mört, att det kan skäras med gaffel. Det upptages försiktigt, skäres med hvass knif i tunna skifvor, hvilka hopläggas, så att steken behåller sin form. Lägges upp på varmt fat, garneras med salad eller persilja. Serveras med afredd sås, brynt potatis och pressgurka.

Äppelcharlotte (f. 6 pers.). 6 2-öres mandelbröd, 1¼ hg. smält smör, 1 hg. groft stött toppsocker.

Äppelkompott: 150 gr. socker, 3 dcl. vatten, 1¼ lit. goda, syrliga äpplen, 1 msk. citronsaft eller ättika.

Till formen: ¼ msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: En koppar- eller bleckform smörjes med kallt smör och beströs med stötta skorpor. Bröden klyfvas längs efter, doppas i det smälta smöret och vändas i sockret. Formen bekläddes med brödskifvor, fylles med äppelkompotten och resten af brödskifvorna läggas öfver som lock. Puddingen gräddas omkr. ¼ tim. i ordinär ugnsvärme, uppstjälpes och serveras varm med vispad grädde. — Kompotten kan, om så önskas, blandas med någon sylt.

Hachis af kalf (f. 6 pers.). 4—5 hg. benfritt stekt eller kokt kalfkött, 1 rödlök, 1¼ msk. smör (30 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), 3—4 dcl. köttsky eller buljong, 2 msk. tomatpuré, litet paprika, 2 msk. finskuren syltgurka, 1 msk. madera, 1 tsk. konjak, salt, socker, ¼ msk. soja.

Beredning: Köttet hackas (males ej) fint. Löken skalas och brynes i smöret tillsammans med mjölet, köttskyn och tomatpurén spädas på och såsen får koka 5 min. Det hackade köttet lägges i och stufningen afsmakas med paprika, gurka, vin, konjak, kryddor och soja. Anrättningen upphettas, men får ej koka, upplägges på varmt fat och serveras med förlorade ägg.

Förlorade ägg. I en väl rengjord stekpanna hälles vatten till 2 cm. höjd: ½ tsk. salt och ½ tsk. ättika tillsättas. Då vattnet kokar, slås ett ägg i sänder försiktigt i en kkp och får sakta glida ned i vattnet, som blott nätt och jämnt bör koka.

När hvitan stelnat, upptagas äggen med hålspade och nedsänkas hastigt i kallt vatten för att skummet skall gå bort. De afputsas med ett dricksglas och serveras som frukosträtt, upplagda på stekta hvetebrödsskifvor, eller som garnityr till andra rätter.

Ostkrutong (f. 6 pers.) 12 skifvor hvetebröd, 50 gr. smör, 1—2 msk. ägghvita, 40 gr. rifven ost.

Beredning: Brödskifvorna uttagas med ett dricksglas till runda kakor (kanterna torkas och stötas), som bestrykas på ena sidan med smöret. Ägghvitan slås några slag med gaffel och den rifna osten tillsättes. Ostmassan blandas väl, bredes på smörgåsarna och dessa ställas på smord plåt. Strax innan de skola serveras, rostas de hastigt i het ugn. Serveras varma till buljong, afredda soppor eller puréer. — Ägghvitan kan uteslutas och smöret endast röras med osten, innan det bredes på smöret.

Kokt kabeljo (f. 6 pers.). 1¼ kg. kabeljo (saltad långa), 2½ lit. vatten.

Beredning: Fiskstycket skäres i 4 bitar, som få ligga i rikligt med kallt vatten 24 tim., hvarunder vattnet bytes 2 ggr. Skinnet skrapas väl och fisken sättes på i 2½ lit. kallt vatten och får småkoka omkr. 1 tim. Den lägges upp med hålslef på varmt fat, garneras med frisk persilja och serveras med smör och ägg samt med potatis.

Ugnspannkaka (f. 6 pers.). 2—3 ägg, 1 lit. mjölk, omkr. 160—180 gr. mjöl, 1 tsk. salt (5 gr.).

Till pannan: 2 msk. smör (40 gr.).

Beredning: Äggen söndervispas med stålvisp, en del af mjölken ihälles och därefter ivispas mjölet, som helst bör vara siktadt. Resten af mjölken spädes på och saltet tillsättes och smeten får stå att svälla 2 tim. En stekpanna upphettas långsamt, smöret smältes i vattenbad, och därmed smörjes pannan. Pannkakssmeten omröres väl, och en tredjedel af smeten hälles i pannan, hvarefter pannkakan gräddas i varm ugn, tills den fått vacker gulbrun färg. Pannkakorna läggas upp på varmt fat, skäras i fyra delar och serveras med sylt.

Använd intet annat afföringsmedel än Apoteket Vasens Laxérmarmelad, så undvikes till följd af dess behagliga smak allt bråk vid intagandet. På alla apotek.

ORIGINAL SINGER SYMASKINER
Världsberömda SINGER C:o
SYMASKINS AKTIEBOLAG
Filialer
på alla större platser.

Äkta Göteborgs Knäckebröd.
Hygienkontrollant: Dr G. Hjort af Ornäs.
Tel.: 11 & 928
Etabl. 1866.

VACKER HY
erhålles genom
F. PAULIS
OVICULA-TVÅL.
Innehåller ägg-gula.

D. B. C.
Flytande Putskräm
för metaller.
Profva den och Ni använder aldrig någon annan. Fås öfverallt.
Fabrikanter: Dorch, Bäcksin & C:os A.-B.
GÖTEBORG.

Den berömda
"Huanaco"
Cacaon 2.90 kg.
är ovillkorl. största fördel att använda.
Percy F. Luck & C:o H. A.-B.

Mellin's Food
är bästa kraftnäring för svaga, klena barn i alla åldrar.
Förordas af läkare.
Köpes i apotek, speceri- & drogaffärer.

Bulgarisk Surmjölk.
God, hälsosam, närande och billig, reglerar tarmverksamheten och förhindrar åderförkalkning m. fl. andra sjukdomar. Bör dagligen förtäras af ung och gammal. Ni kan bereda den själf i edert hem. Skrif efter mjölkpreparat och bruksanvisning. Sändes i burkar om 1 kr. à 1:25 mot förut insänd likvid.
Bulgariska Mejeriaffären,
Drottninggatan 11, Stockholm.

HULTMANS RENA CACAO
pr hg 45 öre

Axa kvinnliga yrkesserie. N:o 10.

Tvätterskan mödosamt arbete har,
Och krafter behöfver hon äga. —
Och när så i tu med sin uppgift hon tar
Hon lätthändt går icke till väga.
I ur och i skur, i torrt och i vått
Hon klappar med lust sina kläder. —
När ***Axa hafregrynsgröt*** *man fått,*
Man står sig i alla väder.

Köp **Axa hafregryn** i originalpaketer. Då har Ni garanti för att få god färsk vara.

Ett ¹/₁-kg. paket à 55 öre räcker till cirka 30 portioner **Axa-gröt.**

För alla hem, som sätta värde på hygieniska och propra sängkläder äro

"Systermadrasserna"

en betydelsefull nyhet.

Madrassernas stoppning utgöres af för ändamålet bearbetad bomull, och garantera vi, att denna i hygieniskt hänseende samt i hållbarhet vida överträffar tagel äfven af bästa sort. Madrasserna äro dock afsevärdt billigare än tagelmadrasser.

Tillhandahål'as hos våra återförsäljare på alla större platser inom landet.

Intyg från sjukhus och läkare stå till förfogande.

Beskrifning och priskurant sändas på begäran gratis och franko.

Obs.! Äkta endast med vidstående skyddsmärke, »Systern».

Aktiebolaget Stockholms Vaddfabrik,
Liljeholmen, Stockholm.

Direkte från Schweiz **Schweizer's** Siden

Begär profver med parisermodeplanscher på våra vår- och sommarnyheter i svart, hvitt och kulört för rober och blusar: **Crépon, Imprimés, Duchesse, Chinés, Crêpe de Chine, Schweizer Mousseline** från 95 öre metern.

Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger **direkt till privatpersoner portofritt och redan förtulladt till bostaden.**

Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz)
Kungl. Hoflev.

Specialaffär för SCHWEIZERBRODYR, SPETSAR, VÄFNADER m. m. Rikt prisortiment till landsorten.
Broderi-Affären,
9 Kommendörsgatan 9.

Lejon
Vantar & Strumpor
ÄRO AF BÄSTA KVALITE
& OMSORGSFULLASTE
UTFÖRANDE
FÖRSÄLJAS ÖFVERALLT

FRÅGOR

***ENHVAR** läsare af Idun äger rätt att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Dock förbehåller sig redaktionen oinskränkt befogenhet att utesluta de frågor, hvilka anses sakna mera allmänt intresse. Hvarje publicerad fråga kommer att besvaras, och utbetalas för det bästa svaret å någon af här nedan införda frågor, som insändes till redaktionen senast 6 dagar efter detta nummers dato, ett pris af 10 kronor.*

N:r 100. Kan någon ge mig upplysning hvar jag skall kunna erhålla ett slags porslin, som såldes för 20 à 30 år sedan? Porslinet var mycket hvitt och tunt, mönstret en smal rand i djupt svart och en röd samt figurer i någon grekisk stil i svart, rödt och gult, stridsvagnar, hästar och människor. Mönstret var mycket vackert i följd af sin enkelhet. Porslinets enda märke var en figur, liknande en 2:a, intryckt i bottnen.
Lotten.

N:r 101. Vore tacksam få veta till hvem man bör vända sig för att få ett svenskt patent uttaget till billigaste pris? E...n.

N:r 102. Har hört omtalas de i Jena anordnade sommarkurserna för svenskar. Hur skall man få prospekt och öfriga nödiga upplysningar därom.
Prenumerant.

N:r 103. Undertecknad frågar härmed vördsamt hvart man skall vända sig för att söka anställning som föreståndarinna vid barnhem eller annan inrättning. Är tvungen för barnens och min utkomst att börja med något, och är van vid stort hushåll. Tacksam för svar och hjälp blifver
41-årig änkefru.

N:r 104. Kan någon upplysa om bästa sättet vid konservering af tryffel, dels för hushållsbruk och dels för försäljning. Till hvem skall man vända sig för att få varan afyttrad?
Prenumerant.

N:r 105. Hvad skall jag göra för att få bort mjäll och hur få håret glansigt. Tacksam för svar. Ung flicka.

N:r 106. Vill någon af Iduns vänliga läsarinnor gifva mig ett godt råd för min hy. Den verkar grådaskig, också har jag anlag för pormaskar. Finnes något i handeln förekommande medel som är bra. Tacksam för svar
Ung fru.

N:r 107. Finnes det något beprövadt medel mot myror, som inträngt i boningshus? Undertecknad har i sin lägenhet besvärats af myror 2 somrar å rad och nu när den årstiden står för dörren, vill jag försöka göra något för att hindra en ny invasion. Någon myrstack kan ej upptäckas.
Bekymrad stadsbo.

N:r 108. Finnes något billigt hem (anstalt) — och i så fall hvar — för obemedlad, enkel, från födelsen mindre vetande medelålders kvinna?
Prenumerant.

N:r 109. Vore tacksam om någon af Iduns många läsare ville ge en ung flicka ett godt råd. Är kär i en ung man — äfven han i mig. Men han kan nog ej komma sig för att ge det tillkänna, troligtvis därför att han är några år yngre och fattig. Min ställning är däremot god. Hur skall jag bära mig åt för att han skall förstå mina känslor? Majken.

N:r 110. Ung flicka frågar om någon vill lämna henne upplysning om hur hon skall behandla bruna fläckar i ansiktet för att få dem att försvinna.

N:r 111. Skulle någon af Iduns läsarinnor möjligen kunna rekommendera något, om ock blott tillfälligtvis, lindrande medel mot habituel antäppa? Tacksam åldring.

N:r 112. Hvilka kurser fodras att genomgå för att få arbete inom Stockholms arbetsstugor (lärarinna, föreståndarinna) eller dylikt. Hur lång tid och hur kostbar? Till hvem skall man efter slutad kurs vända sig för att få arbete? Hur stora inkomster kan påräknas? Skogsbo.

N:r 113. Kan någon af Iduns läsarinnor ge mig anvisning på ett bra hotell eller pensionat i Harz, där man för moderat pris kan inackordera sig en månad? En prenumerant.

N:r 114. Hvart skall man vända sig för att köpa väfstolar bäst och billigast? Vill gärna ha en hvitmålad s. k. »salongsväfstol», som kan fällas ihop, medan väfven sitter i. Pris?
Hjälplös.

N:r 115. Finnas Ibsens alla skådespel öfversatta på svenska (saml. skrifter)? I så fall till hvilket pris?
Hvar och till hvilket pris kan man få köpa en bok om grafikern Knut Ander, författad af Ax. Tallberg. Den utgafs i början af oktober månad 1913. Har förgäfves sökt den hos bokhandlare. S. B—n.

N:r 116. Jag är en stockholmska som i febr. beställde mig en ny dräkt, med upplitsad kjol men helt obetydligt. Så blef jag skickad till ett större samhälle i Småland och här betraktas jag som ett underverk. Hur ska' jag nu göra, låta ändra kjolen eller använda den trots all uppmärksamhet? Inga Brage.

N:r 117. Finnes i Stockholm något hem med billig inackordering för unga studerande flickor, som för att genomgå läroverksanstalt behöfva vistas där omkr. fyra år. Är icke »Elevhemmet» grundadt för sådant ändamål och i så fall till hvem skall ansökan ställas. Tacksam för svar till W—a.

N:r 118. Undertecknad hade tänkt starta en Röda Korsets förening i ett mindre samhälle. Vore därför mycket tacksam för råd och upplysningar för igångsättande däraf. Hvarest skulle jag lämpligast kunna vända mig för att få bra modeller till de olika fältutrustningsartiklarna?
Gammal prenumerant.

N:r 119. Kan någon af Iduns läsarinnor eller läsare gifva mig en vink om en extra inkomstkälla och hur jag f. ö. skall ställa det bäst och billigast för mig. — Är kontorist och har 100 kr. för alla slags utgifter. Har efter betald inackordering c:a 23 kr. till öfriga utlägg, men trots stor sparsamhet vill detta icke räcka till. Har försökt få extra inkomst genom att annonsera om maskinskrifning, men har det ej lyckats mig erhålla något lönande arbete; konkurrensen på detta område är oerhördt stor. Trodde, då jag för några månader sedan kom till Stockholm, att något för mig passande skulle finnas å »Hemmen för unga bildade självförsörjande kvinnor», men ställde detta sig alldeles för dyrt. Ensam.

N:r 120. Skulle någon af Iduns läsare vilja gifva en ung flicka upplysningar om hvad som fordras för att blifva en duglig maskinskrifverska och om det sedan finnes utsikter att kunna få någon bra plats. Är det något ansträngande arbete så att det ej kunde passa en som ej är frisk. Ingen vore mera tacksam för svar än
Lisse.

N:r 121. Har tänkt utbilda mig till slöjdlärarinna. Frågar härmed Iduns erfarna läsarinnor hvart jag skall vända mig, till Handarbetets Vänner eller någon annan skola och villkoren för inträde. 19-åring.

N:r 122. Vi äro två sykunniga stadsflickor som önska bosätta oss på landet för att arbeta där både med sömnad och litet jordbruk. Skulle nu någon af Iduns läsare vilja gifva oss någon anvisning på någon rar stuga i en vacker trakt, som vi kunde få hyra med något jord till, och där vi kunde hoppas få något sömnadsarbete, kunde ingen vara tacksammare än »två arbetsmyror som längta från stadens buller till friden på landsbygden».

N:r 123. Kan någon af Iduns läsare gifva mig anvisning på hvar konstgjorda svalbon kunna erhållas.
Fågelvän.

N:r 124. Vill någon ge barnförlamningspatient ett vänligt råd. Hvar skall jag finna den lämpligaste platsen att genomgå en badkur i sommar? Har hört talas om Medevi hälsobrunn vid Vättern och Skodsborgs sanatorium utanför Köpenhamn, men är alltför villrådig att fatta något beslut.

Märkliga nyheter:

Cecilia Bååth-Holmberg:
HEMMA I SVERIGE
Med c:a 100 illustr. Pris 3:75.

Elisabeth Wærn-Bugge:
HEMMETS VÄVBOK
Med 200 illustr. Häft. 1 kr., klotb. 1:50.
Erhållas i bokh. o. direkt fr. **LINDBLADS FÖRLAG, Uppsala.**

Réglisse Florent
är erkändt **världens** bästa och mest välsmakande lösande medel vid hosta, heshet och katarr. Säljes öfverallt, profaskar à 40, 35 och 30 öre exped. af
A.-B. S. J. Norman, Stockholm.

Ändtligen
en fullgod ***Svensk*** tvättvål!
Happachs Såpfabriks A.-B.
Malmö & Stockholm.

Bättre Siden
än de välkända kvaliteter vi föra i marknaden finnes icke.
Profver på begäran gratis!
Brunkebergs Manufaktur Magasin,
Stockholm.
Kungl. Hofleverantör.

Jag gifta mig!
— **Aldrig.**
Åtminstone aldrig med en man, som är oborstad. Nej, han skall borsta sina tänder hvar dag med
Lazarol Tand-Crême
i stora tuber à 60 öre.

Damer
kunna skaffa sig god biförtjänst genom försäljning af thé af välkändt märke. 28 % provision. Théerna återtagas kostnadsfritt, om de ej utfalla till full belåtenhet. Sök ensamagenturen för Eder plats i dag. Ben. svar till »Dam-Agentur», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

GAS-SPISAR

UTHYRAS FÖR
75 ÖRE
PER MÅNAD
GASVERKETS —·—
—·— UTSTÄLLNING
KUNGSGATAN 54.
STHLMSTEL. 6032 RIKSTEL. 2893

Denna broderade Klädning från **Schweizer**

afpassad, icke färdig, tvättäkta, med äkta Schweizerbroderi, levereras tull och portofritt till bostaden för ett nedsatt pris af **Kr. 10.80.**
Klädningen består af: 4.20 meter broderi, 48 cm. bredt, på 4.20 meter Schweizer-Batist, 116 cm. bredt.
Färgurval:
hvit med broderi i hvit
" " " i nyblått
" " " i rubin
hvit med broderi i lilas
" " " i abricot
" " " i svart
Begär vår nya katalog 10 med broderade profver.
Specialité: Rober för damer, barn och babies. Blusar i modernaste tygsorter.
Våra broderiartiklar äro endast afpassade, men leverera vi tillskärningsmönster i alla storlekar efter beställning.
Schweizer & Co. Luzern, Schweiz

Pensionsförsäkring.
Allmänna Enke- och Pupillkassan i Sverige
meddelar försäkring för pensioner till efterlefvande änkor och barn.
Inträde är öppet för **hvarje** svensk undersåte, som med afseende å hälsotillstånd prövas antaglig och icke uppnått 60 års ålder. Pension kan betingas från 100 till 1,500 kronor. Insats en gång för alla kontant eller delvis genom revers eller ock årliga premier.
All vinst tillfaller de försäkrade i form af årlig tillväxt af pensionen under den persons lifstid som betingat pensionen. Pensionstillväxten utgår f. n. med **4.5 procent** för år å det betingade pensionsbeloppet.
Prospekt portofritt. Adress: **Storkyrkobrinken 11, Stockholm.**

Hårets vård
af
en framstående läkare.
En framstående läkare, som behandlar speciellt hårsjukdomar, förordar följande behandling: Sedan håret kammats och borstats med ren kam och borste, ingnides hårbottnen omsorgsfullt med F. Paulis Azymol Stimulus. Sedan borstas håret ånyo väl, men ej hårdt. Denna behandling med Azymol Stimulus bör ske dagligen så länge håret faller af; sedermera minst tre gånger i veckan.

DJURSHOLM
Sveriges äldsta och bäst ordnade villasamhälle.
Samskola med dimmissionsrätt.
Kommunalskatt c:a hälften mot i Stockholm.
DJURSHOLMS AKTIEBOLAG, DJURSHOLM.

Studieresa till England anordnas af undertecknad äfven i år. Högkvarteret blir "Solskenets hem", den pittoreska och minnesrika badorten Hastings, på Englands sydkust.
Dagliga lektioner i engelska af skickliga lärare. Privata kurser för universitetsexamina gifvas af Professor E. Björkman. Lifligt umgänge med infödda. Öppna hafsbad, talrika intressanta utflykter, sport och friluftslif.
Sex veckors vistelse i Hastings, en vecka i London.
Särskilda grupper för damer och äldre deltagare.
Upplysningar, prospekt, intyg och referenser erhållas från Professor E. Björkman, Kungsgatan 69 B, Rt. 1573, Uppsala eller från Fil. Doktor B. Brilioth, The Anglo-Swedish Institute, 46 Russel Square, London W. C.
B. Brilioth, Fil. Doktor.

I öfver 40 år hafva symaskiner tillverkats vid Husqvarna och fabriken har under hela denna tid målmedvetet arbetat på fabrikatets förbättrande. Resultatet häraf har också blifvit att
Husqvarna Symaskiner
numera räknas bland de främsta som frambringas. De tillverkas i flera typer och utföranden, så att de kunna erhållas efter hvars och ens behof samt säljas såväl kontant som på *förmånliga afbetalningsvillkor*

Sahlins, Eslöf
prisbelönta
Goss-, Flick- och Barnkläder
för alla åldrar, till alla priser.
Landets förnämsta fabrikat!
Alla vårens nyheter inkomna hos
ensamförsäljare i alla städer
samt
Sahlins *Kungsgatan 45, Göteborg.*
Sahlins *Södergatan 12, Malmö.*
Illustrerad katalog gratis och franko.

I 40 år

har Ortims huskur varit känd och använd inom släkten. Den har alltid gifvit ny växtkraft åt håret och befriat från mjäll och klåda. Sedan en kort tid

har Ortims huskur

erbjudits allmänheten i den samma gamla sammansättningen som nu står under medicinsk kontroll. Huru slött, blekt och shabbigt håret ser ut ger Ortims huskur det lif och glans genom att egga hårrötterna till ny verksamhet och tillföra dem näring och växtkraft. Under 40 år har Ortims huskur

gifvit en äkta hårhälsa,

och tillbjudes Er nu Ortims stimulus och hårnäring à kr. 3:— och Ortims konc. hårtvättextrakt à kr. 2:— från Bergshammars gård, Skärsätra. Försäljning för Stockholm, MOREAUS parfymaffär, Birger Jarlsgatan 18.

Som jag af ekonomiska skäl kanske får lof att fara ensam (hvilket gör mig ängslig) har den tanken uppstått om någon annan ung flicka i samma belägenhet som jag behöfde någon liten hjälp kunde vi taga en gemensam sådan och dela kostnaden härför. Innerligt tacksam för råd vore K—j.

N:r 125. Hvar får man köpa Yoghurt-svamp? E.

SVAR

(Forts.)

N:r 93. »Nygifta» kunna ej få angenämare och billigare badvistelse än vid Hastings, kalladt »Solskenets hem». Om de vända sig till professor E. Björkman, Uppsala, Kungsgatan 69, lämnar han upplysningar och prospekt.

N:r 94. Sedan gästerna samlats i salongen eller dylikt rum och vigseln försiggått, slås dörrarna upp till den festligt dukade matsalen, där sittande lunch serveras, helst med champagne. Angående lämpliga rätter, se Iduns kokbok, utgifven af Elisabeth Östman. Där kan ni välja bland lunch-rätter efter råd och lägenhet, och den boken måste ni ju ändå skaffa er för att med lugn kunna »segla in i den äktenskapliga hamnen». »A. o. O.»

N:r 95. Det som passar för ett hår är olämpligt för ett annat. Men om ni skulle försöka med Azymol-Stimulus. Det brukar hålla håret torrt. I en fransk damtidning rekommenderas att koka en liter vatten, en half liter ättika och 200 gram finhackad, väl tvättad näsrot i en half timma. Vätskan silas och hälles i en flaska, af detta tar man hvarje afton litet och gnider in hufvudsvålen med. Pröfvadt och befunnits utmärkt men gör håret mörkt. Vidare kan ni ju försöka med 100 gr. vatten, 15 gram ozonvatten och 5 gram glycerin, som blandas och omskakas väl före användandet. Med en bomullssudd tar ni en eller högst två gånger i veckan och gnider in håret härmed. Håret blir då torrt och glycerinen förhindrar att det blir sprödt. Men håret blir matt-röd-blondt af detta. Att någon gång taga ammoniak i tvättvattnet är också bra men det gör håret rödt. Kvillajabark kokt i vatten och siladt är också bra. Af det blir håret ljust.

Sissie Maxwell.

N:r 96. Utmärkt medel med godt resultat ernås genom begagnande af »Stahlonit»-pulver, pris 75 öre, från A. Strömerstén & C:i, Malmö. Man tager varmt vatten och beströr ytan med pulvret. Därefter skuras golfvet som vanligt och när det är fullt torrt sopas det väl och gnides med bonvax på vanligt sätt. Fru H.

N:r 97. Jag kan möjligen ge er några vinkar att följa om ni tillskrifver mig under adress L. C. Iduns Exp. Att försöka som kokfru i Stockholm afråddes på det bestämdaste ifrån. Där är proppfullt redan. L. C.

N:r 98. Skrif — icke anonymt — till De svenska djurskyddsföreningarnas Centralförbund, Engelbrektsgatan 17, Stockholm, och lämna noggranna uppgifter på namn och adresser samt alla de upplysningar ni kan.

A. Chr.

N:r 99. De s. k. hushållshandskarna äro nog bra, men man rör sig ju ej så obehindradt med dem. Var noga med att tvätta händerna väl rena efter det ni sysslat med hushållsgöromål — pimpstenstvål eller en liten rotborste är bra —, använd god tvål (lanolin — eller borax—benzoe) och ingnid händerna (sedan de väl tvättats) hvarje afton med litet creme de Cholepalmine, som är ett förträffligt hudmedel. En tub kostar blott 30 öre. Candide.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

Mångårig prenumerant. Fröken.

Dandy. Ha ej plats för flera vårdikter.

Jean—Villard. Komma någon gång framdeles.

Lilla-mor. Alla utsikter stängda till följd af öfverproduktion.

Ericus. Facket öfverfullt.

Mazettis VANILJ CHOKOLAD:

Pris per paket om 2 kakor

№ 4 50 öre — № 3 60 öre — № 2 70 öre — № 1 80 öre;

kraftiga, rena, lagom sockrade kokchokolader.

PARISIENNES

per kaka 25 öre, passande till såväl ät-som kokchokolad.

Det rätta är att använda någondera af ofvanstående till bättre lunch eller till chokoladbjudningar: men Mazettis "Ögon"-eller "Kungs"-Cacao hvarje morgon och till hvardaglig-frukost, emedan cacao är mera lättsmält.

James Donaldson:

KVINNAN

I det gamla Grekland och Rom

Pris 2 kr. 75 öre.

STOCKHOLM,

P. A. Norstedt & Söners Förlag.

Till husapoteket

bör höra en flaska

Ramin

i egenskap af salicylsyrepreparat med högsta resorberingsförmåga, vår tids verksammaste och bästa medel mot

Reumatism.

Rekommenderas af många läkare.

Till salu hos: A.-B. Hygiea, Karlavägen 2, Vestermalms färghandel, i Apotek och Kemikalieaffärer.

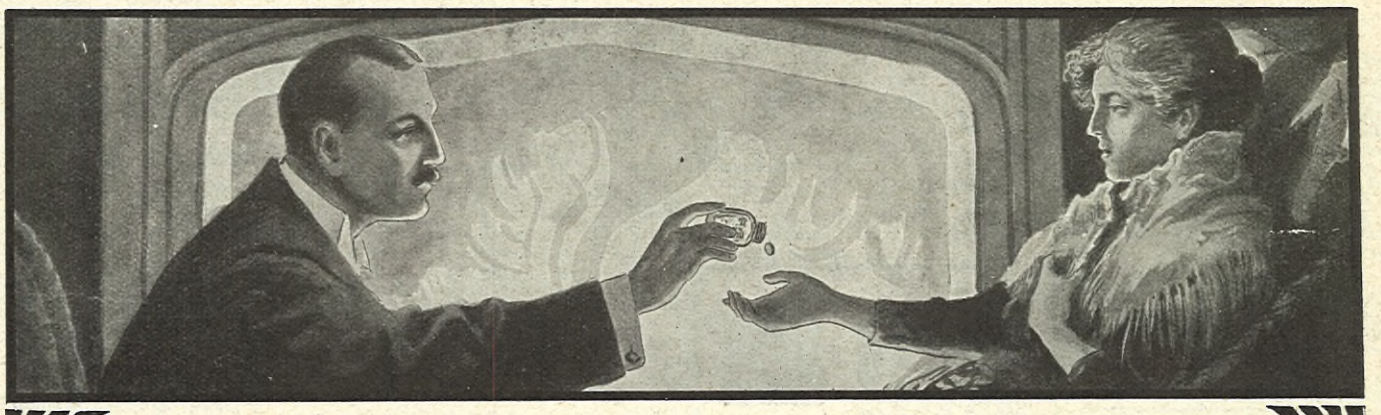

Enligt uttalanden af mer än 10,000 läkare är

FORMAMINT

ett effektivt skyddsmedel mot smitta af genom mun och svalg inträngande bakterier och tillika ett utomordentligt verksamt desinfektionsmedel mot mun- ochhalssjukdomar.

Formamint har starkt bakteriedödande egenskaper, afslägsnar dålig smak och obehaglig lukt samt rensar munhåla och svalg.

Formamint är ett särdeles behagligt medel för barn och vuxna, som hafva svårt att gurgla sig.

Formamint har en angenäm smak och är absolut oskadligt.

Formaminttabletter säljas på alla apotek och i drogaffärer i originalglas à 50 tabletter till Pris kr. 1.75.

Prof och broschyrer, med utförliga upplysningar, sändas enhvar gratis och franko från

Sanatogens Generalagentur
Afd. Formamint.
Hungsgatan 59, Stockholm.

VARNING: Mot billigare efterapningar i liknande förpackningar varnas!

Om Formamints förträffliga verkningar skrifver Grefvinnan de Casa Miranda:

Hotell Rydberg, Stockholm 1913.

Jag kan på det varmaste rekommendera Formaminttabletter mot heshet, hosta och strupkatarr. Jag har själf experimenterat med dessa tabletter och funnit dem i högsta grad lindrande, och i förkylning förträffliga.

Christina Nilsson
Csse de Casa Miranda

CHESEBROUGHS Vaseline

Inregistr. Varumärke.

"Den bästa vän, du någonsin kan få".

Med detta underbara preparat kan du lindra och bota många krämpor. En liten burk *Chesebroughs Vaseline* kostar endast 25 öre och befriar dig från skroflig hud, smärre sår och brännskador, och, om du låter en liten smula smälta i munnen, lindrar det hosta, heshet och inflammation i halsen.

Det är fullkomligt utan smak.

Hvarje apotekare såväl som större kemikalie- och parfymaffärer hafva det till salu, men se noga efter, att fabrikantens namn *Chesebrough Mfg. Consd. New York. U. S. A.* återfinnes på hvarje förpackning.

Filial i *London,*
42 Holborn Viaduct.

Var försiktig med efterapningar. De skada i stället för att hjälpa dig.

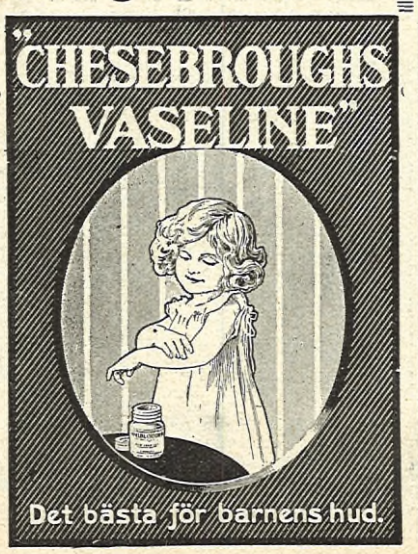

Prenumerera på Barngarderoben!

Senaste nyhet!

Prym's "Parforce"

Fjäder tryckknäppen

Absolut dragsäker lif- & kjolsprunds-knäppning.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast *afskrifter* när ni svarar på annons om ledig plats.

EN SNÄLL, stadig och fullt pålitlig äldre flicka som vill åtaga sig att sköta äldre ensam och nervös fru på landet samt hennes hem får god plats med eget hem och god aflöning. Svar omg. till »Fru S.», Iduns exp., Stockholm.

I NATURSKÖNT belägen prästgård önskas mot fritt vivre och fria resor nu genast ung kvinnlig sjukgymnast för att ½ timme dagligen meddela gymnastisk behandling åt en ung dam. Svar till »S.», Snaflunda p. r.

ELEVER mottagas i Gobelinväfnad. Kurs 3 mån. hos Amelie Fjæstad, Rocksta, Arvika.

LÄRARINNA, som vill undervisa två flickor om 9 och 11 år i flickskolans 1—2 klass ämnen torde snarast möjligt sända svar, foto, betyg och lönepret. till »Maj 1914», Synnerby. Musikalisk har företräde.

I DALARNA, vacker trakt, godt hem där husmodern är något klen, får bättre, hushållsvan, barnkär flicka plats, som sällskap och hjälp, fyra flickor i åldern 6—11 år. Tvenne jungfrur finnas. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm.

Föreståndarinna för Husmodersskola.

Platsen som föreståndarinna för den husmoderskola, som är afsedd att hösten 1914 öppnas vid Engelbrekts barnkrubba; samt såsom husmoder för barnkrubban med därtill hörande skolor i dess helhet kungöres härmed ledig till ansökan före den 20 maj 1914. Ansökan skall ställas till styrelsen för föreningen Engelbrekts barnkrubba med barnavårds- och husmodersskola och vara åtföljd af de betyg, sökande vill åberopa, samt bör insändas till Fru Ingrid von Seth, Villagatan 12, Stockholm, som tillhandagår med närmare upplysningar. Aflöningsvillkoren äro fri bostad och fritt vivre samt 70 kr. i månaden i kontant lön.

STYRELSEN.

Anspråkslös, duglig flicka,

villig sköta och delt. i alla inomh. förekommande görom., där jungfru ej finnes, erhåller genast plats i hem på landet. Svar till »X. 25», Iduns exp.

Föreståndarska

sökes för Säters hospital.

Fordringar: elementarbildning, aflagd sjuksköterskeexamen och god skolning i sinnessjukvård.

Aflöningsförmåner: 900 kronors begynnelselön. 10 + 10 + 20 % tillägg efter resp. 2, 5 och 10 år, fria naturaförmåner, äfven tjänstekläder. Platsen skall tillträdas den 15 juli. Ansökan göres hos

ÖFVERLÄKAREN, Hospitalet, SÄTER.

Fil. kand.

skicklig i matem. erh. sommarplats i prästg. å landet. Svar med rek. och lönepret. till »Kyrkoherde», Iduns exp.

Förenade Föreståndarinne- och Sjuksköterskebefattningen

vid Säfstnäs sanatorium i Bollnäs (högst 18 patienter) är till ansökan ledig för sjuksköterska, som praktiserat i sjukvård af tuberkulösa, helst å tuberkulos-sjukvårdsanstalt. Sjukvårdsbiträde finnes. Årlig lön 600 kr. och vivre jämte bostad af två rum. Tjänsterna tillsättas med tre månaders uppsägningstid och skola tillträdas d. 1 nästk. juni. Reflekterande härå böra snarast och senast före den 15 maj insända ansökan jämte betyg från utbildningsanstalt, frejdebetyg, tjänstgöringsbetyg (foto önskas) samt öfriga rekom. under adress: Styrelsen för Säfstnäs sanatorium, Bollnäs.

Sköterskетjänsten

vid Aspa Epidemisjukhus är ledig till ansökan med tillträde den 21 nästa juni månad. Ansökningshandlingar insändas till Epidemisjukhusstyrelsen, Öster-Malma, GNESTA.

Vid Drottning Sofias Stiftelse

i Vänersborg — uppfostringsanstalt för blinda med komplicerade lyten — behöfvas tvenne lärarinnor fr. o. m. nästa hösttermin. »Lägre kompetens» eller annan pedagogisk utbildning jämte vana vid abnorma barns undervisning erforderlig. Löneförmåner: möblerad bostad med värme, el. ljus, fri kost, värderad till 600 kr., samt kontant 400—700 kr., beroende på kompetens. Ansökan insändes före den 15 maj till Föreståndarinnan, Vänersborg.

Stenograf och Maskinskrifverska.

Ung dam, som snabbt och säkert stenograferar svenska, tyska, engelska och om möjligt franska, erhåller från den 1 juni eller förr förmånlig anställning. Svar med betygsafskrifter och referenser insändas snarast till A.-B. Svenska Kullagerfabriken, Göteborg.

PLATSSÖKANDE

ENSAMSTÅENDE flicka önskar till hösten plats i fam., där jungfru finnes, såsom husmoderns hjälp. Eget Eget rum önskas. Svar till »Familjemedlem hösten 1914», Göteborg 9.

KVINNL. exam. sjukgymn. önskar plats vid badort eller i fam. Rek. af läkare. Bästa ref. Svar till »Musikalisk», Iduns exp. f v b.

UNG FLICKA önskar komma till familj på landet för att mot ersättning lära hushåll. Svar till »Förlofvad» sändes före den 7 maj under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

SMÅSKOLLÄRARINNA önskar under ferierna, 15 juni—15 augusti, plats som hjälp och sällskap. Svar till »22 år», Gustafs, Dalarne.

PLATS SOM HUSHÅLLERSKA hos ungherre eller i familj, önskas af enkel, duglig flicka. Svar till »Tacksam», Iduns exp. f. v .b.

KV. SJUKGYMNAST med mångarig praktik önskar anställning i familj vid bad eller sanatorium. Svar »Massage A. B.», Iduns exp.

PLATS som medlem i fin familj, med någon lön, önskas 1:sta juni af 19 års flicka. Betyg från föreg. plats finnes. Svar till Box 6, Lidköping.

SLÖJDLÄRARINNA önskar i höst eller förr plats i skola eller familj — innehar f. n. slöjdundervisning i hushållsskola. Svar till Box 46, Skara.

UNG BILDAD, huslig, undervisningsvan flicka önskar plats. Svar till »E. 1914», Strängnäs p r.

SKICKLIG lärarinna önskar plats till hösten. Svar till »Musikalisk 1914», Iduns exp.

PLATS Å HERRGÅRD eller större landtbrukarhem önskas av ung flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk, och som mot fritt vivre kan få lära allt, som förekommer i ett hems skötande, spec. matlagning. Svar till H. Andersson, Hornsgat. 41, 4 tr., Sthlm.

UNG undervisningsskicklig lärarinna önskar undervisa ett eller flera barn, äfven i finare handarbeten. Helst på landet eller ock medfölja till badort. Svar till »Sommarferierna», Iduns exp. f. v. b.

ORDENTLIG stark flicka kunnig i sjukvård önskar plats att sköta en sjuk herre eller dam. Svar till »20 år A. B.», Iduns exp.

UTOMLANDS. Ung tysktalande dam önskar plats som hjälp och sällskap på utrikes resa. Bästa rek Svar till »Resvan», Linköping p. r.

EN snäll och ordentlig flicka önskar plats i bättre familj till första juni. Är kunnig i enklare matlagning och något sömnad och handarbeten. Lön efter öfverenskommelse. Svar till »Fack n:r 23», Blidsberg.

19-ÅRIG bildad flicka, som genomgått hushållsskola och kurs i barnavård, önskar plats under sommaren på landet att hjälpa till i hushållet eller vid skötsel av barn. Svar till »Officersdotter» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

SNYGG, förlofvad flicka från landet önskar plats i liten fin familj i Sthlm. Svar till »Maj» p. r. Seglora.

ENKEL småskollärarinna önskar läsa med 1 å 2 barn från 10/6—20/8; eller medfölja som hjälp eller sällskap till badort. Fritt vivre och fria resor. Svar till »Arbetsglädje», Vimmerby p. r.

BILDAD såg. ober. ej så ung landtbr.-dotter, numera utan hem, önskar värdinneplats, hos gärna äldre respektabel herre. Van vid ett ordentligt hems skötande, äfven något hemma i sjukvård. Goda ref. Svar till »Hemtrefnad», Iduns exp. Sthlm.

FRISK FLICKA, 18 år med god skolbildning, af god familj, söker plats i godt hem som husmoders hjälp. Familjemedlem. Förut innehaft dylik plats. Små pret. Goda ref. Svar »Helst landet», Iduns exp.

LÄRARINNA önskar under sommarmånaderna plats i familj på landet att mot fritt vivre vara som sällskap o. hjälp i hushållet. Svar till »Blekingsflicka», Ronneby p. r.

MOT FRITT VIVRE önskar ung, elementarbildad, bättre flicka plats i finare hem på landet, att gå frun tillhanda i husliga sysslor. Betyg från genomgången 6 mndrs kurs i matlagning finnes. Svar emotses under sign. »Eva», Iduns Annonsexp. f .v. b.

SMÅSKOLLÄR. önskar, mot fritt vivre, under sommarferierna — 1 juli — 1 sept. — plats i bättre familj helst i prästgård). Önskar särskilt få lära matlagning. Svar till »Familjemedlem», Lan, När.

I GODT HEM, där jungfru finnes, sökes plats af bättre, hushållsvan flicka, kunnig i matlagning, bakning o. s. v. Goda betyg. Svar »Arbetsam—Enkel», Sv. Telegrambyrån, Stockholm, f. v. b.

TVÅ BILDADE FLICKOR önska under sommarmånaderna plats helst i prestgård eller bättre hem på landet. Äro villiga att mot fritt vivre deltaga i alla inom ett hus förekommande göromål. Kunniga i väfnad och sömnad samt undervisa i musik och franska om så önskas. Svar till »A. L—n», Iduns exp., Sthlm.

I TREFLIG FAMILJ önskar ung, bildad flicka komma under sommarmånaderna. Någon lön önskas. Svar till »Musikalisk 1914», Iduns exp.

EXAM. kvinnlig sjukgymnast önskar till sommaren komma till större landtegendom i Sverige. Lön önskvärd. Svar till »20 år», Iduns exp.

EN 23-årig gladlynt, ordningsälskande finländska, från godt och bildadt hem, med sjuksköterskepraktik, söker plats till ett godt och vänligt hem (helst till bruk eller större herregård i Sverige) som hjälp och sällskap åt värdinnan vid hemmets skötsel. Goda ref. finnes Närmare upplysningar lämnar tacksamt »Ung Finländska», Iduns exp. f. v. b.

ÄR DET NÅGON finare familj (helst troende) som under sommaren i hemmet önskar sig sällskap, som på samma gång kan bli till hjälp uti en hel del inom hemmet förekommande arbeten. Svar därom sändes till oss (två troende lärarinnor i höga norden) under adr. »Ulla och Nanna», Degerselet p. r. Märk! Hvar för sig.

MOT VIVRE önskas verksamhet af musik., anspråksl. fruntim., mycket van vid och road af skrifgöromål. Svar till fr. Ahlström, Thorekällsgat. 13, 1 tr. höger, Södertelje.

BILDAD FLICKA önskar plats öfver sommaren på landet som sällskap i äldre familj. Någon lön önskas. Svar till »Stina», Iduns exp.

Plats önskas i familj

på landet under sommarmånaderna af flicka af god familj. Genomgått 8-klass. läroverk och sedan fortsatt studiet af tyska språket i Tyskland. Ref. önskas och gifvas. Svar till »A. 23», Lund p. r.

Elementarbildad,

ung flicka önskar plats att läsa med minderåriga barn. Svar till »Våren 1914», Frosta-Hammarlunda.

INACKORDERINGAR

INACKORDERING erh. i trefligt hem å herrgård i n. Småland. Högt läge — 250 m. ö. h. — i skogrik och naturskön trakt. Adr. Fru Ch. Wickbom, Gransbo, Tranås.

INACKORDERING kan erhållas med ensamt eller deladt rum hos fru Maria Planting-Gyllenbåga, Artillerigat. 28 A. III. Allm. tel. 222 23.

KONFIRMANDER — 3 gossar — mottagas i Landeryds prestgård — härligt läge vid Stångån och strax intill Hjulsbro järnv.-stat. vid Östra Centralbanan, 8 km. fr. Linköping. Lästid 19 juni—31 juli. Rikstel. Närmare meddelar t. f. Kyrkoh. Nils Cnattingius, Adr. HJULSBRO.

SOMMARGÄSTER mottagas af ung, bildad familj i naturskön trakt af Blekinge nära hafvet. Tillfälle till språk- och musiklektioner. Moderat pris. Postfack 23, Mörrum.

KONFIRMANDER. I Agunnaryds prästgård (Södra Småland) mottagas under några veckors tid i sommar konfirmander till konfirmationsberedelse. Kamrater finnas. Friskt och naturskönt läge. Pris 150 kr. Svar till Kyrkoherde F. Bexell, adr Prästnäs.

INACKORDERING kan erhållas i frisk och naturskön skogstrakt i Västergötland. Läget högt och soligt. Tillfälle till varma och kalla bad finnes. 2 min. väg till järnvägsstation. Kor. med »»I. T.», Sexdrega.

GOD inackordering kan erhållas för en snäll välartad flicka omkr. 10 à 12 år under sommarmånaderna i Hjo. Härligt läge vid Vättern. Egen 10-årig dotter. God tillsyn utlofvas. Goda ref. fordras och gifvas. Fru Anna Fredin f. von Post, adr. Jungfrugatan 17 II, Stockholm. Allm. tel. 19439.

GODA HEM på landet som för sommaren önskar mottaga inackordenter torde anmäla sig å Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm.

I DALARNA. God och billig helinackordering för sommargäster erhålles hos Fru Anna Lindberg, Noret, Leksand. Riks Tel. 60.

Unga flickor

eller gossar, som önska lära eller utbilda sig i tyska språket erbjudas angenäm vistelse i prestgård omedelbart intill universitetsstaden Göttingen i provinsen Hannover. Bästa referenser. Pastor Held, Weende bei Göttingen.

Östermalms Förlossningshem,

12 Floragatan 12, 4 tr., hiss, Stockholm. Rikstel. 97 56. Allm. Tel. 97 56.

Fritt val af läkare och ackuschörska Referenser till följande herrar läkare: Erik Ahlström, Edv. Alin, Emil Bovin, Hj Forssner.

Prospekt sändes på begäran.

HILMA FREDLUND, Föreståndarinna. Rikstel. 90 12. Allm. Tel. 12 50.

UNGA FLICKOR erbjudas grundlig undervisning under skicklig lärarinnas ledning i hushåll, söm- och handarbeten, samt trädgårdsskötsel vid Ljungby välkända Husmoderskola (Småland). Naturskönt beläget. Begär prospekt. Adr. A. Bæckström, Ljungby.

Obs.! Tillfälle till enklare nöjen.

Turkiska badet,

i Malmtorgsbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållande af smärt figur och fin hy. Badet är angenämast, om man är flere i sällskap. Pris kr. 1:50.

Edla Carlssons Privathotell

Rekommenderas.

Elektr. belysning o. Rikst i alla rum. Rum fr. 2 kr **Frukostar o. Supeer serveras. Birgerjarlsgatan 8, Stockholm.** (Röd, grön o. gul spårvagn stannar vid porten).

Riks. 44 01, 72 59. Allm. 125 39, 195 19.

Att själf måla (lackera) möbler m. m. **kan hvem som helst med Ripolin. 84 färgtoner. Torkar fort med en porslinsliknande glans. Otroligt hållbar. En bok »Om dekoration och målning» jämte fullständiga färgskalor erhålles gratis och franko. Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Stockholm.**

Annonsera i Idun!

VINOLIA

Tvålar. Parfymer och Toalett-Artiklar.

VINOLIA PARFYMER. Den mest välkomna present man kan gifva en dam, är ett af dessa eleganta etuier. Vi rekommendera särskildt: Royal Rose, Violette Fleurie, Tulipe d'Or.

V 151

Vinolia Generalagentur:

Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. Dj.

Göteborgs Kvinnliga Folkskoleseminarium,

(vid Sigrid Rudebecks Skola)

Viktoriagatan 3,

omfattar 3 ettåriga avdelningar samt **studentavdelning.**

Ansökningar helst före 1 juli. Inträdesprövningar i slutet av aug. Prospekt på begäran. **Styrelsen:**

Sommarkursen vid Göteborgs Handelsskola,

Vasagatan 45 B, Göteborg, börjar den 2 juni.

Års- o. terminskurser. Bankkurs. Fullständig handelsutbildning. Kostnadsfri platsförmedling. 35:te läsåret börjar den 20 aug. Begär prospekt!

Karl O. Lindeberg,

föreståndare.

Husmodersskolan i Lund

börjar sin tredje kurs den 1 sept. 1914. Prospekt från **Föreståndarinnan,** adr. **Sandgatan 8.**

ETABLERAD 1752. **När ni tager ett piller, så tag ett**

Brandreth's Piller

Rent vegetabiliskt
Alltid verksamt.

Brandreth's Piller rensa blodet, magen och inälfvorna samt underlätta matsmältningen. De stimulera levern, aflägsna dålig galla och andra fördärfvade afsöndringar. De styrka, regulera och rensa hela systemet.

Vid förstoppning, svindel, sömnaktighet, belagd tunga, dålig andedräkt, hufvudvärk, magsmärtor, dålig, ofullständig matsmältning, lefversjuka, gulsot och hvilken annan opasslighet som helst komma af orent blod.

För bilden tätt upp till ögonen och passa på, att pillret kommer in i munnen.

Säljas på alla apotek.

Allcock Manufacturing Co., Birkenhead, England.

B. Brandreth

ETABLERAD 1847.

ALLCOCK'S PLÅSTER

Universalt botemedel mot Smärtor.

Hvarsomhelst, där man har ondt bör et plåster läggas.

B. Brandreth

HÄNDIG och BEKVÄM är

Det bästa läkemedlet är

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Doktor J. Arvedsons kurs
Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik,

medför enl. kongl. maj:ts medgifvande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen

aflägges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept.
Prospekt gen. *kapten J. Thulin, LUND.*

Göteborgs Gymnastiska Institut,
Göteborgs Arkader, Göteborg,
längsta o. fullständigaste specialkurs i ***Sjukgymnastik*** o. ***Massage.*** Ny kurs börjar den 12 sept.
Begär prospekt!

Med. D:r E. Kleens

(ett-åriga) ***kurs i Massage och Sjukgymnastik*** (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. ***N:r 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp.*** Prospekt begäres städse under adress ***Engelbrektsgatan 43 B, II.***

Vid Professor Unmans Institut

börjar d. 1 okt. ny (ett-årig) kurs i massage och sjukgymnastik. Begär prospekt. Brunkebergsgatan 9, Stockholm.

Kurs i Massage o. Sjukgymnastik,

meddelas under sommaren.
D:r Köhlberg o. Dir. Segerdahl,
Tegnérgatan 23, Stockholm. Begär prospekt. Ettårig kurs börjar d. 5 okt.

Mélanogéne,

Diquemare — färgar hår, skägg och ögonbryn — håller färgen i månader. Pris kr. 4,50. Försändes diskret.
Franska Parfymmagasinet,
Hoflev., 21 Drottninggatan 21, Sthlm.

ROYAL WINDSOR

Det berömda
hårstärkande vattnet.

Gifver **grått hår** dess ursprungliga färg. Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af. Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden: *Royal »Windsor Perfectionne».* En alltjämnt stig. försäljn. samt 30 års succés gar. Royal Windsors verkan. Pris kr. 5.— + porto.
Nederlag: **Franska Parfymmagasinet, Hoflev., 21 Drottninggat. 21, Sthlm.**

Skönhet. Tillförlitligt medel mot grumlig hy, bölder, finnar, eksem. Många int. af ansedda o. trovärd. pers. 40-årigt eksem botadt. 3 kr. sats. Diskret. **Fru Ina Göthe, Falun.**

Förnämsta medel att skydda huden och bevara hyns friskhet är

Oatine-Crème

— en kraftig, snöhvit naturprodukt af ren hafre. Äkta Oatine-Crème i hvit burk med grönt lock från The Oatine C:o, London, säljes efter tullförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. per burk. Oatine-Crème, -Tvål, -Puder o. -Balsam finnas öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11, Birgerjarlsgat. 16 o. Drottninggatan 63, Stockholm.

Prenumerera på Idun!

EAU DE QUININE
KRONAN AF ALLA HÅRVATTEN

ED. PINAUD
18, PLACE VENDÔME PARIS
Bevarar o. stärker hårväxten.
FÄS ÖFVERALLT **ED. PINAUD**

Yoghurt-Margarin

Marknadens förnämsta margarin innehåller den s. k. Bulgariska mjölken, känd öfver hela den civiliserade världen för sitt välgörande inflytande på den mänskliga organismen.
Smaken frisk och med mycket utpräglad smörarom. Tillverkas endast af

AGRA MARGARINFABRIK,
Stockholm.

Strengnäs Hushållsskola.

Sommarkurs 3 juni—12 aug. Ny husmoderskurs börjar 18 aug. Grundlig o. prakt. undervisn. Prosp. med ref. g:m Fru **M. Braune, Strengnäs.** Allm. T. 98.

Olga Schuldheis'
Praktiska Fortsättningskurs
för unga flickor

å Fogelsta gård invid Bornsjön börjar nytt arbetsår d. 1 sept. 1914. Pris för hel kurs (8 månader) 1,000 kr. Undervisning meddelas i hemmets alla sysslor såsom: matlagning, bakning, konservering, sömnad (klädsömnad och linnesömnad), hemmets vård. Dessutom lämnas undervisning i väfning, slätväfnad och konstväfnad samt väfvars uppsättning. Föreläsningsvis meddelas undervisning i födoämneslära, hygien, barnavård, hemmets bokföring o. väfnadsteori. Prospekt och närmare upplysningar gen. skolans föreståndarinna **Olga Schuldheis,** adr. Fogelsta, Tumba. Rikstel. Tumba 114.

SOMMARKURS. För dem som önska förena sommarvistelse i vacker, hälsosam trakt med praktiskt arbete är tillfälle beredt (från 20 juni—15 aug.) till trädgårdsarbete, kurs i väfning eller konservering efter fritt val. Pris Kr. 200.—. Adress som ofvan.

Språk- och Hushållsskolan Fleurie börjar sitt 20:de arbetsår den 25 nästk. augusti. Undervisning meddelas i franska och engelska språken (event. tyska), i klädd- och linnesömnad, vävning, matlagning, bakning samt i alla inom ett hem förekommande göromål. Prospekt på begäran.
Rosa Lönnies, **Fleurie pr Linköping.**

Skogsbo Hushållsskola, Leksand,

börjar d. 15 sept. 1914 sitt 11:te arbetsår för 8 unga flickor, som slutat skolan. Kursen omfattar: enklare och finare matlagning, handarbete och vävning samt födoämneslära, bokhålleri och främmande språk. Elever mottagas endast för helt år. Pris 800 kr. Närmare upplysningar och referenser lämnas av

Gertrud Walin, ***Signe Philip,***
LEKSAND.

Lektioner i Linnesömnad,
även blusar, underkjolar, sportskjortor och barnkläder.
Karserna pågå i vår ända till 15 juni event. till 1 juli.
Karin Egnér. **Eva Egnér.**
R. T. 35 30. Sibyllegatan 36, Stockholm. A. T. 210 04.

Sveriges äldsta och största specialfirma i

BARNKLÄDER

Aktiebolaget
M. BENDIX,
STOCKHOLM,
18 Regeringsgatan. 5 Sturegatan. 90 Drottninggatan.

Säsongens nyheter nu inkomna
i
Bomulls-
Gossdräkter
Flick-Klädningar
Blusar
för gossar och flickor
Hufvudbonader

Sandaler
Segeldukssko
Halfstrumpor

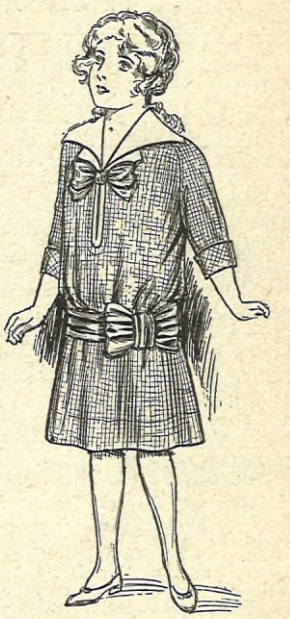

Sändningar för benäget urval expedieras till ärade kunder samt till i landsorten kända personer.

Privata Högre Lärarinneseminarium
i Stockholm,
23 Riddaregatan 23.

En lägre, två-årig kurs, som utbildar lärarinnor för skolans lägre och mellersta klasser samt för hemmen. Afgångsexamen därifrån medför lägre kompetens.

En högre kurs, afsedd för fackutbildning. Inträdesfordringar: afgångsbetyg från lägre kursen jämte vitsord om undervisningsverksamhet. Afgångsexamen från denna kurs medför högre kompetens.

Närmare upplysningar lämnas af läroverkets föreståndarinna, fröken **Sofi Anderson;** mottagn. onsd. och lörd. kl. 1—2. Ansökningar till seminariets tredje afdelning böra inlämnas snarast möjligt; till första afdelningen före den 10 juni.
Styrelsen.

Ny Väfbok n:o I, **3:dje tusendet,** innehåller ett 60-tal afbildningar med beskrifningar å profver från Sigrid Palmgrens Väfskola, Norrköping och Elin Johanssons Väfskola, Linköping. Redigerad af Gerda Björck.
Ny Väfbok n:o II, elementär teoretisk vägledning med praktisk tillämpning i kolor. planscher, utarbetad af Gerda Björck, adr. Linköping.
Priset å hvarje bok är 3 kr. Försäljningen sker genom bokhandeln. utgifvarne eller Lithografiska Bolaget Linköping. Vid köp af 10 exemplar erhålles rabatt.

Crême de Cholepalmine,

utmärkt antiseptiskt hudmedel,

säljes i tuber à 30 öre hos *Herrar Speceri-, Färg-* och *Parfymhandlande* m. fl. samt å *Apoteken.*

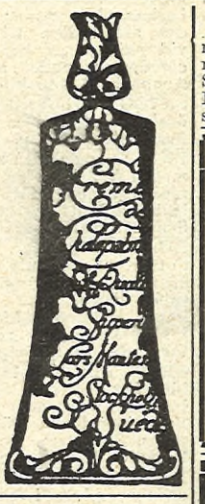

Fotåkommor.

I undertecknads klinik i Hälsingborg mottagas och utbildas elever i hygienisk-antiseptisk fotbehandling. Obs.! Specialitet i fotåkommor. Fröken Anna Rosendahl, Drottninggatan 13, Hälsingborg.

Besvärande hårväxt
borttages bäst genom
Macmillan & Arthurs
Före Efter
EPILATOIRE.
Depôt hos A. W. NORDING, Sthlm. Biblioteksg. 11, Birgerjarlsg. 16, Drottningg. 63.

Ferrin

Fås på apoteken.
Bästa järnmedel
utmärkt styrkande.
Apoteket Lejonet, Malmö.

SKÅNSKA HANDELSBANKEN.
Fonder 20,900,000 kronor.
Stockholmskontor: **Arsenalsgat. 9.**
Filialer: **Södermalmstorg 8.** **Sturegatan 32.**
Deposition
Kapitalräkning
Sparkasseräkning } 4 %
Fondafdelning. Kassafack

Idun utgifves denna vecka i A och B.

Wilhelmssons Boktr. A.-B.; Sthlm; 1914.